

ELOFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hóra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hóra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hatásos péntek sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Ryiltár péntek sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 37.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1911.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Szerda, augusztus 30.

Ma számunk főbb közleményei:

- Nyári haró.
- Csermák repült.
- Arad megye rendkívüli közgyűlése.
- Halálos kacérság.
- Kole áshalott Budapesten.
- Milliomos Iflu a szanatóriumban.
- Kovács ur.
- Eladják az aradi színházat?
- Az elloptott világhíró festmény.
- Megzavart légyott.

A vidék az obstrukcióról.

Arad, augusztus 29.

Néhány nap múlva *Arad megye* törvényhatósági bizottsága is foglalkozik azzal az átirattal, amelyet Versec küldött szét az országba, hogy a törvényhatóságok foglaljanak állást az ország idejét pusztító obstrukció ellen. Ennek az átiratnak harsogó visszhangja támadt a vidéken szinte orkányszerű hangon kiáltották oda a városok, meg a vármegyék az ellenzéki harcosoknak, hogy álljanak meg a rombolás útján és ne akarják katasztrófa elé állítani ezt a sokat szenvedett nemzetet. A törvényhatóságok önmagukról állítottak ki erkölcsi bizonyítványt ezekkel a határozatokkal, mert tanuságot tettek arról, hogy a munkátlanságot megvetik s maguk is a produktív munkálkodás ösvényén akarnak haladni. Kétségtelen, hogy Arad megye is erre a nézőpontra helyezkedik, amikor Versec átiratát magáévá teszi és tiltakozik az obstruk-

ció ellen. Mióta Versec kimondta határozatban, hogy elítéli az obstrukciót: nem mulik nap, hogy hazánk valamely vidékén ne nyilatkoznék meg a nemzeti értelmiség szava e szomorú ügyben a törvényhatósági közgyűlések útján; kivétel nélkül valamennyien hozzájárultak a verseci határozathoz, azonosították magukat vele s pálcát törtek a politikai izgágaság szárnalmas hősei: az obstrukció elleniek törpe minoritása felett.

A hatás, melyet előidézni akartak, valóban rosszul sikerült. Abban reménykedtek, hogy a közvélemény mellettük van s ime mindenütt ellenük fordult. Botorul kihívták a nemzeti közvéleményt a legbarbárabb fegyverrel, a minek azonban két éle van s őket sebezte véresre. Provokatív föllépésükhöz itt a nemzet válasza, siker helyett kapják a visszahatást, diadal helyett a sujtó vereséget a törvényhatóságok közönségének ítéletében, melyhez nem kell magyarázat s kétség sem fér hozzá. E rezolúciókat a közgyűlések részint egyhangulag hozták, részint oly nagy többséggel, hogy a mérlegen alig volt ellensúly.

Az adatok e mérkőzésről s ennek eredményéről a mi lelkiismeretes és pontos összeállításunk szerint itt következnek:

Versec város, Szeben megye, Kisküküllő megye, Debrecen város, Zólyom megye, Ugocea megye, Beszterce vármegye, Udvarhely megye, Temes megye, Ujvidék város, Selmeabánya,

Somogy megye, egyhangulag. Tolnavármegye 109-25 ellen, Esztergom megye 33-28 ellen, Bácsbodrog megye 221-50 ellen, Nyitra vármegye 163-10 ellen, Szepes vármegye 68-14 ellen, Temesvár város 88-11 ellen, Baja város 39-10 ellen, Nagyvárad város 34-18 ellen, Arad város 54-18 ellen, Pozsony város 47-8 ellen, Csongrád megye 96-32 ellen, Zombor város, Komárom megye nagy többséggel.

Epen tegnap volt egy hónapja, hogy Versec városa s vele egy napon, tőle függetlenül, Tolnavármegye meghozták nevezetes határozatukat az obstrukció ellen. E határozathoz egy hónap alatt huszonhét törvényhatósági közgyűlés csatlakozott, vagyis a megnyilatkozás a megyék részéről arányilag szokatlan gyorsasággal történt meg. A többi törvényhatóság állásfoglalása a hónap hátralévő napjaiban és a szeptemberben tartandó közgyűléseken fog megtörténni. Jellemző, hogy az elleniek a maga obstrukciós taktikájának egyetlen egy törvényhatóságban sem tudott védelmet találni, sőt mindenütt elenyésző, szinte számba alig jövő kisebbség próbálkozott csak meg azzal, hogy nem is annyira védje, mint inkább mentesse az obstrukciót. A sok egyhangu állásfoglaláson kívül felülrik különösen az, hogy az obstrukció elleni határozatok mindenütt négyszeres, ötszörös, sőt némely helyütt tízszeres többséggel is jöttek létre.

Valóban tükörképet láthat e táblázatban az obstrukció elleniek nem-

Gyurka jobban lesz.

Írta: Kanizsai Ferenc.

A Gyurka fiu kiöltötte a nyelvét. Máskor is előfordult ez, amikor valakit csufolt. Azonban, míg mások rendreutasították, esetleg eldöngették e miatt, most kérve-kérték rá. Ezen tessék már most eligazodni a tiszta eszű embernek. Amiért általában dorgatórium jár, ugyanazért most jutalmat ígérnek. „Kapsz egy hatost, ha kinyujtod a nyelvédet.“ Hobó, egy hatos, az már megfontolandó. Gyurka nem kapálódzott tovább, hanem engedelmesen kiöltötte a nyelvét.

A doktor bácsi megnézte; Gyurka pedig megkapta apjától a hatost. Hej, bármikor máskor rohant volna át a boliba nagyszabású bevásárlásokat tenni. Egy egész hatoson sok drága holmi kapható. Gummipuska-alkatrészek krumplucukor; sőt még levonás-képekre is futja. Hanem a Gyurka most nem kapta nyaka közé a lábát; nem iramodott el virgone kedvvel. Fáradtan, a fejét lehorgaszva ballagott át a másik szobába és végighevert a kanapén. Nem kellett most neki se cukor, se játék, se hatos; nem ám, mert a doktor bácsi komolykodón csóválta a fejét és azzal ment el, hogy estére visszajön megint, lesz-e láza a fiúnak. Mert, ha igen, akkor baj van.

Nem volt alaptalan az aggodalom, amelyben az orvoson kívül a megijedt szülők is osztoztak. Sőt valójában ők aggódtak igazán. Estére a Gyurka olyan lett, mint a fonyadt

virág. Beszélni se igen volt kedve. Közönyösen ürte, hogy az orvos hőmérőt szorítson a hóna alá; hogy a pulzusát fogja és hogy a hátán, meg a mellén, odaszorított füllel hallgatózék. A máskor zajos szobákra baljóslatu csend borult; nem ér semmit az egész élet, ha a Gyurka vigságos lármája szünetel; és kivált a Gyurka apja, aki sokszor a bőrből akart már kibujni a nagy zsevivaj és sok huncutság miatt, nem bánta volna, ha a sarokban érintetlenül heverő szerszámokat beteg kis gazdájuk egyszerre megszólaltatná, ha döngetné a dobot, resectné a trombitát, ütné a cintányért és vadszék módjára toporzékolna. Mert talán a Gyurka apja volt leginkább tisztában azzal, hogy a veszedelem nem kicsiny. Neki az orvos, amikor a kapuig kísérte, odakin az utcán nyíltan feltárta a helyzetét. Reménytelenségről nincs szó, de azért a család urának illik mindenre, talán a végsőre elkészülnie. Bizony a kisfiu nagyon, de nagyon beteg.

Szörnyű egy hét mult el. Csoda, hogy egyáltalán elmúlt. És Gyurka kezdett magához térni. Hanem most még több baj volt vele. Amíg többnyire félalátlan, sokszor eszméletlen kívül hevert az ágyban, égő arccal, nézetelen szemmel, addig bele lehetett önteni az orvosságot. Most pedig, amikor már a gyógyulás felé tart, most ugyancsak kell alkudni vele.

— Keserű, — mondogatja erőlködve és szárnalmasan lesóványkodott karjával elhárító mozdulatot tesz.

Nincs más hátra, mint az erőszak. Az apja befogja az orrát, leszorítja a két karját és közben az anyja utat csinál az összeszorított fogak közt az ezüst kanálnak. Gyurka erőlködik, de hiába, a keserű folyadékot le kell nyelnie.

Egyébként persze nincs rossz dolga. Nincs nap, hogy ne kapna valami új játékot, képesvagy meséskönyvet. És valahogy beleeson csöpp szívébe a tudat, hogy betegnek lenni nemesebb fajta, disztíngvált állapot. És ha kifejezést tudott volna adni észrevételeinek, megállapította volna, hogy az adott helyzet sok tekintetben hasonlít ahhoz a kivételes hangulathoz, mely olyankor szépíti meg a házat, a szobákat, az embereket, amikor vendégek vannak. (Lehet különben, hogy a betegség is vendég, bár láthatatlan. A betegség bevonul egy napon a házba és amíg ott tartózkodik, addig jobbak, gyengédebbek, a gondolatokat jobban kitalálók az emberek).

Mert Gyurka bármilyen virgone kis csikó, voltaképen nagy megfigyelő, mint minden gyermek. Így sokszor tapasztalta, hogy az érkező látogatók mennyi jóságot varázsolnak a kietlenségek és durcáságok helyére. Akárhányszor megtörtént, hogy téli esteiken apa, meg anya valami csekélységen összezördültek. Nem tudták talán, hogy egyetlen gyermekük a másik szobában minden szót hall és ideges-ségükben képesek voltak egymást elválással fenyegetni. Gyurkának ilyenkor a torkáig fel-

csak önmagáról, hanem a pusztulásról is, amit vakmerően mindent kockáztató politikai taktikájával az ország ítélőszéke előtt a maga értéke rovására saját presztízsen végbevitt. Illetékes helynek el kell ismernie az ítéletmondásra hazánk törvényhatóságait. Hisz régi doktrína, amit ép az ellenzéki felfogás emelt dogmai tekintélyre, hogy a municipiumok a magyar alkotmány védőbástyái. Vagy csak addig volnának azok, míg az ellenzék kommandójára működnek, s megszűnnek alkotmányvédők lenni, mikor az ellenzéki tulkapások ellen emelik fel hatalmas szavukat?

Hiába ágaskodnak az obstrukció vitézei a kudarc láttára azzal, hogy a törvényhatóságok nyilatkozása meszterkelt és kormánybefolyás következménye. Ily módon nem üthetik el kudarcukat azok az urak, kik a municipiumok ellenálló erejének fokozását siettek maguknak alkotmánygarancia gyanánt biztosítani, mikor a koalíció éveiben övék volt a hatalom. Meghozták akkor a biztosító törvényeket s az instrumentum most működik is, védve az alkotmányt, csak hogy — ő ellenük.

Az Osztrák Magyar Bank Ülése. Bécsből táviratozzák: Az Osztrák Magyar Bank főtanácsának mai ülésén, amelyen Popovics Sándor v. b. t. bankkormányzó elnökölt, több folyó ügyet intéztek el, amelyek a legutóbbi két hónap alatt felhalmozódtak. Napirend előtt Prauger udvari tanácsos vezértitkár beható jelentést tett a honi és a külföldi pénzügyokról, valamint a jegybank üzleti helyzetéről. A jegybank iránt támasztott igények ugyanugy alakulnak, mint a múlt évben, de nem jelentkeznek oly ugrásszerűen. Míg ugyanis az augusztusi hétben a leszámolási tárca az 1909. év ugyanezen időszakához képest 278.1 millió korona emelkedést tüntetett föl, a tárca állomány az idén a múlt évvel szemben csak 105.4 millió koronával volt magasabb, amivel kapcsolatban azonban meg kell jegyezni, hogy a múlt évben kivételesen magas tárcaállomány volt. Ami a honi pénzügyviszonyokat illeti, nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy bizonyos feszültség áll fenn és bizonyossággal előrelátható, hogy az

augusztusi ultimo adóköteles bankjegyforgalommal fog végződni. Mindazonáltal a bank főtanácsa nem érezte indtatva magát, hogy a kamatláb kérdését tárgyalja. Okul szolgál erre az a körülmény, hogy a bank devizakészletekkel nagyobb mértékben van ellátva, mint a múlt évben, — számításba vette továbbá a főtanács, a külföldi deviza piacokon uralkodó viszonyokat. A mai ülésen kinevezték a legközelebb megnyitandó új bankfiókok vezető tisztviselőit is. Együttal jelentették a főtanácsnak, hogy a nyári hónapok folyamán megindult nyiregyházi bankfiók máris 12.6 millió korona állományt tüntet fel.

Nyári harc.

— A politika eseményei. —

Távirati tudósítás.

Budapest, augusztus 29.

A képviselőház ma tovább folytatta a napirend szerint felhalmozódott névszerinti szavazások lemorzsolását. Az ülésen Berzeviczy Albert elnökölt. Bemutatta az elnök Komárom-megye fölliratát a gyermekvédelmi törvény módosítása s a makói népgyűlés kérvényét a sajtószabadság sérelme dolgában. Lovászy Márton a fölliratoknak a bizottságokhoz való utasítására ellenindítványt tett, erre az ellenzékéről névszerinti szavazást s ennek holnapra halasztását kérték. A Ház többsége ezután névszerinti szavazással elvetette a kisküküllői, komáromi, nyitrai és nagyváradai fölliratok dolgában (valamennyi az obstrukció ellen szól) az ellenzék részéről beterjesztett ellenindítványokat. A munkapártról száron felül, az ellenzékéről tizen-tizenötön vettek részt a szavazásokban. Az ülés két órakor végződött.

(Szünet előtt.)

A jövő hét végén minden valószínűség szerint három napos szünete lesz a Háznak. Szeptember 8 ikán, pénteken egyrészt kisasszony napja, másrészt a kolozsvári E. M. K. E. ünnepe folytán nem tart ülést a Ház. Az E. M. K. E. jubileumán ugyanis az elnökség vezetésével nagyobb küldöttség jelenik meg. A közbeeső szombatot szintén vakációnak szánják s a vasárnapal együtt így adna ki három napot a tervezett szünet, amit a munkapártról s az ellenzékéről egyformán óhajtanak.

(Haragos testvérek.)

Sokat beszéltek ma a Ház folyosóján a vasárnapi szabadszállási gyűlésről, amelyen Lengyel Zoltán heves beszédet mondott a Justh-féle választójog ellen, s hangoztatta a Kossuth-párt hűségét a nemzeti szupremáciához. Lengyel beszéde kellemetlenül érintette elsősorban Désy Zoltánt, a Kossuth-párt alelnökét, aki szintén lenn volt a szabadszállási gyűlésen s hosszabb beszédet mondott a katonai javaslatok ellen és az obstrukció mellett, de a választójog dolgát, tekintettel a Justhakkal való fegyverbarátságra, nem bolygatta. Désy ma panaszkodott is a folyosón Lengyel viselkedése miatt, s hangoztatta, hogy ez az incidens nem érinti a Kossuth-párt harcias elhatározását a véderőreform ellen, jövőre azonban gondjuk lesz rá, hogy egyes párttagoknak ilyen viselkedését visszaszorítsák. Lengyel Zoltán viszont azt hirdette a folyosón, hogy a Kossuth-párt többsége az ő álláspontján van, s úgy gondolkozik, hogy a véderőreformot megbuktathatják anélkül, hogy a választójog dolgában való álláspontjukat ezért cserébe meg kellene változtatniok.

(Az obstrukció ellen.)

Szolnok-Dobokavármegye törvényhatósági bizottsága ma rendkívüli közgyűlésen 98 szóval 4 ellen elhatározta a verseci obstrukció ellenes átirat támogatását. — Hasonló határozatot hozott 96 szóval 32 ellenében Csongrádvármegye rendkívüli közgyűlése is, amely azonkívül 68 szóval 15 ellen csatlakozott Versec városnak másik átiratához is, a melyben az általános, egyenlő és titkos választójog törvénybeiktatását sürgetik.

Szolnokról jelentik: Kóvér János a vármegyei függetlenségi párt elnöke a megye valamennyi függetlenségi párt szervezetéhez körlevelet intézett, amelyben kijelenti, hogy az obstrukciót jogtalan és erőszakos eszköznek tekinti és ámbár küzdeni akar a függetlenségi eszmék diadaláért, a függetlenségi párt mostani parlamenti akcióját nem tartja helyesnek. Miután pedig ez az álláspontja szilárd és megingathatatlan, lemond a pártelnökségről.

Győről jelentik: Hlatky-Slichter Lajos Győr város képviselője ma levelet intézett Kossuth Ferenchez, amelyben bejelenti, hogy nem helyesli a Kossuth-pártnak a Justh-párttal

dobogott a szive és fájdalommal gondolt arra, hogy vajon vele mi történik? Az apjával marad-e, az anyja nélkül? Vagy pedig az anyja viszi el magával, igenám, de akkor meg az apját nem láthatja többé soha! És amikor a civakodás már-már kétségbeesítően elfajult, amikor apa már cifrán káromkodott, a mama pedig keserves zokogásban tört ki: csöngetés hallatszott az előszobából. Látogatók jöttek. És abban a pillanatban a mama abba hagyta a sirást, a tükrözést és ügyes mozdulattal elgázította a haját, apa pedig közben előzékenyen kitérte az ajtót, arcán széles mosoly ömlött el és örvendezve felkiáltott:

— Igazán kellemes meglepetés!

A vendégek cukrot hoztak a kisfiúnak. A vacsora sokkal különb és bőségesebb volt, mint máskor. Az ebédlőben terítettek és nem az előszobában. A villamos csillárnak valamennyi körtéje ragyogott és anyuka a zongora eléült, játszott és énekelt csudaszépen. (Máskor sohasem teszi.) Apa az anyukát „édes szivem“-nek, „drága gyöngvirágom“-nak szólította; és ami a legszebb, Gyuri dicsérték a vendégek előtt, hogy nagyszerű fiú, jó magaviseletű és hogy nélküle nem volna teljes a boldogságuk. Gyuri ezeket a kivételes verfényeket alaposan ki tudta élvezni. Anyai gyümölcsöt, sajtot és tésztát evett, amennyi talán bele sem fért; sőt egy pohárka finom vörösborhoz is hozzájuthatott. Nagyon szép, nagyon költői volt az ilyen vendéglátás; a szülők túlaradó gyengédséget

tanúsítottak egymás és gyermekük iránt. Gyurkának nem fért a fejébe sehogysem, miért nincs meg ez a harmónia vendégek híján. És kiváltképp rejtelmes maradt előtte annak az oka, hogy miért szült mégis az apja mindannyiszor, ahányszor a kedves vendégbácsik és vendégnénik, ismételt marasztalás után, eltávoztak, — így:

— Csakhogy elvitte őket az ördög.

Mire anyuka nem késelt a saját megjegyzésével:

— No, végre elkoródtak. De most legalább két hétig békében hagynak.

Anyuka a vendégek távoztával azonnal leosavarta a villanyt; a maradék süteményt és gyümölcsöt féltő gonddal rögtön a szekrénybe zárta; de talán mosolyait is eltette valahová, mert megunt, szürke pongyolájával együtt — amelyben oly öregnek és kedvetlennek látszott, — fölvette arcára a mindennapiság kedélytelen és merev lárváját.

Igen, a Gyurka megfigyelte e különösségeket, bár talán csak automatikusan, ahogyan teyűk, a fényképező masina rögzít meg eleven képeket. Nem fűzött hozzájuk, fiatal gyermek létére, semmi következtetést; ami tiszta szerencse, hiszen az élettapasztalatok bölcsesége nélkül, ami sokszor egy a cinizmussal, nincs szív, mely elviselne ilyesmit. Amde most, hogy betegségen ment által, hogy forróságtól lüktető, nehéz és tikkadt éjszakákon vad zuhogásokat hallott, elmondhatatlan színű nagy árnyak suhanását látta; hogy fojtó ködök közé-

péből egyszer egyszer hol az anyja, hol az apja égő két szemét vette észre elővillanni; most, hogy az volt az érzése, mintha messziről, nagyon messziről jött volna vissza... most gyakrabban elgondolkozott; most erőfeszítéssel igyekezett e bizonytalan tartalmu napokból valamire emlékezni, valamit fölfedezni; elyengült teste csak pihent, pihent és minden ereje most csak a gondolatáé, a képzeletéé volt. Megérezte, igen, hogy egy ismeretlen és láthatatlan vendég volt, talán még most is itt van, a házban. Nem hangzott el e falak közt, egy idő óta, semmi durva szó sem; a mozdulatok gyengédek, ápolgatók, az ajtókat csendben betevők, a padlón lábujjhegyen lebegők voltak; apa és anyja sokszor ölelték át egymást a nagybeteg Gyurka ágya mellett. És igen, tegnap is, amikor itt volt az orvos, azt sem tudták, hogyan dicsérik a Gyurkát.

— Bizony — mondotta az orvos, — nagyon kell vigyázni a gyermeke. Nincs nagyobb boldogság és nincs nagyobb csapás, csak az, amelyet a gyermek adhat. Vigyázni kell rájuk. Nekem is sok bajom van a kislányommal. Pedig még alig múlt kétéveskedés. Folyton szemmel kell tartani. Az ilyen apróságokra kivált azért kell vigyázni, mert különleges foglalkozások vannak a boldogságról és a dicsőségről.

— Hogyan?

— Ime, én mag vagyok arról győződve, hogy az én kislányom az ő csöpp élése javainak teljét úgy képviseli el, hogyha ő felülhetne

az obstrukcióban való együttműködését, azért a pártból kilép, de továbbra is a 48-as eszmék szolgálatában marad. A győri függetlenségi párt végrehajtó bizottsága a kilépést mai ülésén tudomásul vette és elhatározta, hogy mivel Hlatky-Schlichter továbbra is negyvennyolcas marad, őt a párt támogatni fogja.

VÁROS ÉS MEGYE.

Arad megye rendkívüli közgyűlése.

— Politikai átiratok. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 29.

Kora ősszel, midőnjárt szeptember első hetében megkezdődik a törvényhatósági élet az aradi vármegyeházán egy érdekes tárgysorozatú rendkívüli közgyűléssel. *Dálnoky Nagy Lajos* alispán ma írta alá a szeptember 9 én tartandó rendkívüli közgyűlés összehívó levelét, amelyet szétküldenek a bizottsági tagoknak.

Előreláthatólag nagy érdeklődéssel fogják tárgyalni a rendkívüli közgyűlésen *Versec város három átiratát*, de fontos és érdekes ügy a *munkásbiztosító pénztár beadványa is*, amelyben a küszöbön álló orvosstrájk miatt hatósági orvosokat kér a pénztár.

Az alábbi részletes tárgysorozat szerint a vármegye törvényhatósági bizottsági tagjai a következőket tárgyalják szeptember 9 én délelőtt 9 órakor:

1. A m. kir. belügyminiszter leirata, amellyel az anyakönyvvezetőknek, illetve helyetteseknek a vonatkozó vármegyei szabályrendelet alapján egyes községek részéről átengedett anyakönyvi díjak ügyében hozott jóváhagyó törvényhatósági határozatok hatályon kívül helyezése iránti intézkedést rendelte el.

2. A vármegye alispánjának előterjesztése a tornovai járási orvosi lak építése kérdésében.

3. Versec törvényhatósági joggal felruházott város közönségének átirata, amellyel a jelenlegi parlamenti obstrukció eltiltése tárgyában hozott határozatát megküldi.

4. Versec törvényhatósági joggal felruházott város közönségének átirata a katonai tulajdonok elleni határozatának támogatása tárgyában.

5. Ugysannak átirata az általános, egyenlő és titkos választójog érdekében hozott határozatának támogatása tárgyában.

6. Almászegres község határozata a községi iskola elhelyezésének biztosítása tárgyában.

egyszer a cserépkályha tetejére és ott tintáta mártott cseresznyemagokat, netalán gyufaszálakat ehetne... És persze, mivel ily tervei már csirájukban megakadályoztatnak, aligha idegen előtte a lemondás érzése. Kegyetlen az élet, méltóztassék meghinni.

Gyurka, akiről azt hitték, hogy alszik, ámulva haligatta ezt a fejtegetést. Nem értette meg jól; de, ami érzés volt benne, az a szívéhez talált. Valahogy belátta, hogy voltaképpen az apjának igaza van és jót akar, amikor őt nem engedi a fákra mászni. Talán még akkor is jót akar, amikor keserű orvosságokat erőszakol rá.

De minél inkább gyógyult a Gyurka, annál kevésbé akarta bevenni az orvosságot. Minden alkalommal egy hatost kellett neki adni. Gyurka a hatost egy kis fadobozba tette. (Majd, ha egészen jobban leszek, mi mindent vásárolok majd a boltban!)

Igen ám, de irt most a doktor bácsi egy újabb receptet, amiről a patikus még borzasztóbb ízű medicinát csinált. Itt már hatosokkal nem igen lehetett boldogulni. Koronák, sőt forintok csérréntek bele a takarékos kis beteg perselyébe.

Gyurka számlálgatta, hogy ugyan mennyi pénze lehet? Nem emlékezett pontosan minden tételre, de úgy általában tíz forint körüli összegre gondolt. Ezen már meg lehet venni azt a spirituszszal befűthető, komoly gözmozdonyt, mely sineken jár és ékező-vaggont is húz maga után, egyéb kupék között.

7. Dorozslófalva község határozata a már engedélyezett 28.000 koronás kölcsönnek az aradmegyei takarékpénztárból való felvétele tárgyában.

8. Zarándhódos község határozata egy mély kut furására vonatkozólag kötött szerződés elfogadása tárgyában.

9. Községi számadások.

10. A pavázi községi székház építése tárgyában előterjesztés.

11. Az aradi kerületi munkásbiztosító pénztár kérvénye a pénztári orvosi teendőknél hatósági orvosok által leendő ellátása iránt.

A közgyűlés napját megelőzőleg a vármegye állandó választmánya tárgyalja le a közgyűlés elé kerülő ügyeket.

Mennyi adót fizetünk?! Özv. Blazsoviás Jánosné főzőnő 17 kor. 79 fillér, Béres Miklós 4 kor. 29 fillér, Brebán Pável 10 kor., Vetro Elek 14 kor., Minya János fuvarosok 16 kor., Posch Károly fürdő 64 kor., özv. Gál Józsefné fürdőbérlet 28 kor., Andrika Mária fürdőbérlet 28 kor., Eichert Krisztina 71 kor., Opre Péter dr. 128 kor., özv. Simay Istvánné fürdőtulajdonosok 305 kor., Marzós Andor 38 kor., Amtmann Lajos 50 kor., Osztás Gyuláné 51 kor., Benes Gusztáv 53 kor., Hendl József 60 kor., Kovács Gusztáv 66 kor., Prolich István 69 kor., özv. Dusehek Ferencné 86 kor., özv. Preisach Vilmosné 89 kor., Stein Mór 90 kor., Dürr Kocsárd 135 kor., Ederer Károly 140 kor., Engel Gyula 142 kor., Hoffmann Ottó 144 kor., Rothstein Mór 144 kor., Fischer Pálné 146 kor., Ehrenfeld Ignác 178 kor., Daimel Lajos 180 kor., Erdős Pálné 195 kor., Pollák Lajos 205 kor., Guttman Samuel 255 kor., Färber Lajos 480 kor., Adler Andor 1128 kor., Éles Andor fűszerkereskedők 1396 kor., Neustadt Rózsa és Herzog Laura 60 kor., Fock Mária fűzőkereskedők 40 kor., Reinitz Mayer 23 kor., Grimm H. József gabellabérlet 100 kor., Stern Adolf 50 kor., Löwy Márton varrógépkereskedők 51 kor., Gyenge Ferenc 71 kor., Krausz Jenő 72 kor. 50 fillér, Fábán Arminné és Kohn Farkasné 81 kor., Vulcu J. Maxim 98 kor., Wellisz Sámuel 99 kor., Ziffer Sándor 158 kor., Kovács Samu és Grünbaum Leó gépkereskedők 325 kor., Krausz József gesztenyesütő 414 kor., özv. Pilát Ferencné 12 kor., Vanek Ferenc 35 kor., Szeiler Bertalan gombkötők 51 kor.

Az adókvető-bizottság e hó 31-dikén gondnok, gyermester, gyógyszerárosok, gyógyszerkereskedők, gyümölcsáros, gyújtósinór és robbporgyáros, hagyatéki leltározó, hajhászok, homokszállító, halkereskedők, hangszerkereskedő és készítő, harangkészítő, harisnyáros, és harisnyakötők, hegedűművész, hentesek, mészárosok III. oszt. kereseti adóját fogja megállapítani.

Én egyszer csak Gyurka egészen jobban lett. Bevitték a fürdőszobába, ahol az anyja alaposan megmosdatta, tetőtől-talpig. A doktor bácsi pedig megengedte, hogy délben, ha szép, napsugaras marad az idő, a mamája kíséretében sétát tehessen.

— Gyurka első dolga volt előkeríteni a perselyt. Ahogy kézbevette, föltűnt neki, hogy — nem csörög. Ijedten nyitotta ki, — hát bizony üres volt. Kétségbeesetten jajgatott, hogy valaki ellopta a pénzét.

Az anyja vigasztalta:

— Nem lopta el azt senki kislám. Én vettem el. Ma reggel fizetnem kellett a tejesaszonynak és nem volt nálam pénz. Így segítettem magamon. De a jövő héten megkapod.

Gyurka nem hagyta abba a sirást. Sőt mérgében felkiáltott:

— Most már azért sem megyek sétálni. Azért sem!

És a kis fiú olyan rakoncátlanokodást fejtett ki, hogy a mamája — mit tehetett egyebet? — eldöngötte egy kicsit. Nem indulatosan, hanem tudatos fegyelmezésből. A szelid anyai legyintések nem maradtak foganat híján. Gyurka csakhamar abbahagyta a sirást; de nem állhat a meg, hogy feldult kis szíve érzéseit, a maga módján, valahogy kifejezésre ne juttassa. Az abban hagyott sirástól még mindig remegő hangon így szólt:

— Hát ezért voltam én beteg? Ezért?

Csermák repült.

— Ingyen látványosság az aradi lóversenyterén. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 29.

Az aradi lóversenyter tribünjéitől néhány száz lépésre egy alacsony vászonsátor emelkedik ki a napégette, elperzselt fűből. A sátor mögött, szorosán hozzánőve olyan butorszállító kocsiféle, amelynek deszkaoldalán nagy betűk hirdetik:

AEROPLAN LIBELLE.

Ez Csermák János tanyája. A vászonfalak mögött húzódik meg a gépmadár készen a levegőbeemelkedésre.

Ma reggel fejezték be a montörök a gép szerelését. Csermák, aki már hajnalban künn volt a munkát ellenőrizni, azonnal ki is próbálta a Libelle-t és körülrepülte a repülőteret. Ez volt az első légi ut Aradon. Simán, baj nélkül ment végbe és a korai órákban nézője sem akadt. Délután már sokkal nagyobb, jó részt meghívott érdeklődő közönség előtt szállt föl Csermák János. Öt óra tájban határozta el magát a próbafölzállásra és értesítette szándékáról a repülést rendező *Aradi Testgyakorlók Körét*, valamint az aradi lapok szerkesztősegeit. Vágtató kocsik vitték az érdeklődőket a lóversenyter felé, ahol hat órára a szomszédos temetőből, mezőség-széli házakból kigyalogló kíváncsiakkal néhány száz ember állta körül a repülőgép sátrát, amelynek szétvont szárnyai alól kilátszott a gép. Alkalmi és dilettáns aviatikusok magyarázták nagy buzgalommal a szerkezetet, amelyet hamarosan kigördítettek a montörök a mezőségre. Kissé várakozni kellett, mert a délelőtti motorpróbánál elfogyott a benzin és automobilon hozattak a városból.

Ezalatt bőségesen volt idő a gép konstrukcióját tüzetesebben szemügyre venni. A Libelle csakugyan kecses, karcsú és biplánoknál sokkalan kis felületű. A felső, hosszabb felület sem több tíz méternél. A legérdekesebb, hogy a biplánnak tipikus Bleriot monoplán farka van és így a régebbi biplánoknál használatos elülső kormányfelület hiányzik. Így mozdulatlan helyzetben a vászonból, könnyű farudakból és vékony acéldrótokból összerótt gépmadár egyáltalán nem látszott biztonságot nyújtónak és a kéthengerű, a törzsbe beépített motor se tűnt fel valami impozánsnak.

Am a könnyű, törékeny színezetű gép egyszerre a levegő biztos járasu urává változott, amint ellökte orrán levő szántalpával és kerekével maga alól a földet. Minden úgy ment, olyan egyszerűen és gyorsan, mint a karika csapás. A benzint a montör betöltötte a tartályba, azután levegőt szivattyuzott a szerkezetbe. Ezalatt a vörös bajszú, energikus arcu Csermák, aki csak egy pillanatra tűnt el, már olajfoltos pilóta-öltözetben jelent meg. Még egyszer és utoljára kipróbálta a csónakszerű ülőhely köré csoportosított billentyű és osvarszerkezeteket. Minden működött. A többi már olyan, hogy leírni alig lehet, bárha sokszor leírták. Látni és érezni kell ezt.

A montör megforgatja a légesavart és a helyén ülő pilóta begyújtja a motort. Reszketető, sivitó zakatolással puffog a két henger egyenletes üteme. A hang mindig bántóbb, élesebb lesz és a sebesen, átlátszó körré pergő légesavar olyan szelet csap, hogy majd lesöpri a körülálló kalapját. Végre elég a sebesség. Csermák int: a gép vázát tartó segítők félreugranak. A Libelle száguldva szökik előre. Talán tíz, legfeljebb tizenöt métert szalad a földön, azután fölbillen a kormányzó kéznek engedelmességedve a farka és a hordozófelületek

ránehozodnak a levegőre. Ebben a percenben már a levegőben van a gépmadár. Ez az a pillanat, amelyet lehetetlen papíron megörökíteni. Ha tiszter, ha huszszor látott is valaki fölszállást, akkor is megdobog a szíve ilyenkor.

Háromszor repülte körül, mintegy hat kilométeres körben a teret Csermák gyönyörű, egyenletes repüléssel. A Libelle valóban úgy ment a levegőben keringve, ingadozás nélküli fordulókkal, mint az eleven madár. Két körrel kétszázötven méter magasra emelkedett és két újabb körben gyönyörű „sturzfuggal” zuhant lefelé, végül nyolc peronyi légi ut után simán földet ért.

A kis nézőközönség zajosan megéljenizte Csermákot, aki mai fölszállásával tanúságot tett arról, hogy abszolút biztonsággal ura gépének és a levegőnek. Most lehet még csak igazi érdeklődéssel nézni a vasárnapi repülőnap elé, amidőn a kiváló pilóta három ízben száll föl és mind a háromszor huzamosabb ideig tartózkodik a levegőben. Óriási érdeklődésre számíthat és a mai próbafelszállás után már fokozott mértékben tapasztalható is ez az érdeklődés.

Csermák igazi levegőjáró vakmerőséggel kijelentette, hogy vasárnapi fölszállását még esőben, szélben, viharban is megtartja. Mindon jel arra mutat azonban, hogy vasárnap is szép időben mutathatja be tudását az aradiaknak.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* Váradi Elza és Hetényi jutalom estélye a kabaróban. Megemlítettük már, hogy a Heltai-kabaré két legszimpatikusabb tagját máshová szólítja kötelessége s így meg kell válniuk az aradi közönségtől, amely rajongással fogta körül őket. Szerda este tartják jutalomjátékukat s így nemsokára elmennek. Valósággal ünnepe lesz ez az estély a kabarónak. A szerdai előadáson különben több eredeti magánszám és színpadi szatíra kerül bemutatásra. Weisz Pepi is föllép természetesen, aki rövid idő alatt az aradi közönség kedvence lett. A kiváló művész a szezon végéig marad Aradon.

* Az őszi női divat az Apollóban látható. A párisi divatlapok még a nyári divattal foglalkoznak s az élelmes kinematográfia már ezen a téren is felveszi a versenyt s a divatírók cikkei s rajzait megelőzve már bemutatja a közelgő őszi divatújításait. Nemcsak a nőket érdekli a divat alakulása, hanem a férfiakat is, mert az újabb és újabb divathóbortoknak leginkább ők fizetik meg az árát. Uppen ezért mindenkire nézve érdekes a kinematográfia ez az ujdonsága. A csodás divatruhákat s hölgyeket nem rajzokban mutatja be a kép, mint a primitív divatlapok, hanem élő asszonyok jelennek meg divatújításokban a néző előtt. A fővárosban mutatták még csak be ezt az elő divatlapot s rendkívül nagy érdeklődés nyilvánult meg a közönség között a kép iránt. A mozgókép-újítás, amelynek egyik része az őszi divat bemutatása, szerdán kerül utoljára színre az Apollóban. 177

* Móric a gazdag nagybácsi. Pompás ötleten épült fel az a bohózat, mely a kapzsiság büntetését perszifálja. Móric a kitűnő, népszerű Prince, Párisban lumpol tekintélyes vagyónból, mikor a pénzére éhes rokonok magukhoz csábítgatják. Móric ismeri rokonai kapzsiságát és nem fogadja el a meghívást. Időközben azonban súlyos csapás éri az öreg urat. Bankárja, aki pénzét kezelte, megszökött. Móric most már elfogadja a meghívást és pénzszerényével, melybe újságpapírost rakott pénz helyett, a rokonokhoz költözik. Ezek dédelgetik a gazdagnak vélt öreget, egészen addig, míg kezükbe nem kerül a kassza kulcsa. Az üres pénzszerény láttára kidobják a nagybácsit. Veszítükre teleték, mert ép az nap jött értesítés, hogy a sikkasztót elfogták és minden pénz megkerült. Móric boldogan, tánclépésekben hagyja ott a felsült rokonokat. Az Uránia pompás humoru képét ajánljuk a közönség figyelmébe. 175

Koleráshalott Budapesten

— Négy száz fertőzött család. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, augusztus 29.

A mi tegnap még csak gyanítható volt, mára elszomorító bizonyossággá vált: az újpesti Leiner-féle enyvygyárban megbetegedett munkások baja ázsiai kolera. A bakteriológiai intézet ugyanis ma délelőtt fejezte be a kolera tünetek közt elhunyt Flore Florea munkás bélrészének vizsgálatát, s megállapította rajta az ázsiai kolera. Az újpesti járványkórházban meghalt a gyár másik beteg munkása, Tose Gábor is. A boncolás ázsiai kolera állapított meg.

Sajnos, a rettenetes epidémia nem maradt meg a gyár elszigetelt területén, hanem már a fővárosban is van egy áldozata. A gyár egyik munkása, akit a múlt hét derekán, tehát még az első megbetegedés előtt elbocsátottak onnan, Budapesten lakó vejejénél rosszul lett tegnap délután s néhány óra múlva meghalt a Szent Gellért-kórházban. Fokozza a veszedelmet, hogy ennek a szerencsétlen embernek a veje, akinél lakott, postás, s így valószínű, hogy a fertőző kórságot széles körben elterjesztette. A székesfőváros hatósága, bár tegnap délután még nem tudta, hogy a postás lakásán megbetegedett ember koleraiban szenvedett-e vagy sem, minden intézkedést akként végzett, mint ázsiai kolera esetén szükséges. Az alapos és gyors intézkedés remélni engedi, hogy az epidémiának nem lesz több áldozata.

Az újpesti kolerafészek.

Az újpesti Duna-utca 4. száma alatt levő Leiner féle enyvygyárat még a múlt hét péntekjén, amikor a tisztí főorvos megállapította a kolera gyanút, szigorú őrizet alá helyezték. A gyár üzemét megszüntették s rendőri kordonnal vették körül a telepet, hogy onnan senki el ne távozhassék. A gyár munkásai között Flore Florea-n, Tose Gáboron és Szabó Mihályon kívül újabb megbetegedés nem történt. Míg az sem volt bizonyos, hogy ázsiai koleraiban betegedtek meg, mert Tose Gábor váladékának vizsgálata negatív eredménnyel végződött.

A bakteriológiai intézet ma délelőtt fejezte be az elhunyt Flore bélrészének vizsgálatát s ebből megállapították, hogy a munkás ázsiai koleraiban halt meg. A kolera-laboratóriumból, amely a Gyáli-uti Szent Gellért-kórházban van, a vizsgálatot végző tanársegéd, Preusz Hugó dr. egyet. tanár — az intézet vezetője szabadságon van — a belügyminisztériumba hajtatott s ott jelentést tett a dologról. A jelentés ott riasztó hatást tett s a közegészségi ügyosztályban rögtön tanácskozássra ültek össze. A tanácskozáson résztvett az újpesti tisztí főorvoson kívül Magyarevits Mladen dr. budapesti tisztí főorvos és Boda Dezső dr. főkapitány is. Elhatározták, hogy az újpesti gyár körül megszigorítják a kordont.

Magyarevits Mladen dr. tisztí főorvos különben már ma délelőtt künn járt Újpesten, megvizsgálta a Leiner-gyárat és utána nézett, hogy az ottani munkások közül nem lakik-e valaki itt benn a fővárosban. Kiderült, hogy a munkások mind Újpesten laknak. Az újpesti telepet rendőrök őrzik s a benn lévő munkások közül senkinek sem szabad kilépni. Friss szalmán hálnak és ellátásukról a gyár gondoskodik. Ugró polgármester folyamodott a belügyminiszterhez, hogy vigyenek ki egy szállítható barakkot. Ha ez meglesz, abban fogják az összes munkásokat elhelyezni. Azután alaposan megvizsgálják és fertőtlenítik az egész gyárat. A mi a legfontosabb, valószínű, hogy az ott főlhalmozott bór hulladék-

készletből nagyon sokat meg kell majd semmisíteni, mert a gyár, hír szerint, Törökországból is kapott ilyenféle szállítmányt.

Ma délben a boncolásnál ugyanis megállapították, hogy a tegnap meghalt Tose Gábor is ázsiai koleraiban szenvedett.

Mindzekekről Franck Ödön dr. közegészségügyi főfelügyelő a miniszterelnöknek tett jelentést. Eszerint az újpesti kolera gyanús esetknél a vizsgálat befejezést nyert és most már hányási váladékokból is konstatálták az ázsiai kolera. Az így konstatált váladékokat malacokba oltották és a malacok néhány óra alatt ázsiai koleraiban elpusztultak. A konstatált esetekből kifolyóan a belügyminiszter az egész vonalon megtette sürgősen a szükséges intézkedéseket és rendelkezéseket. Boda Dezső főkapitány pedig a képviselőházban jelentkezett a belügyminiszternél és jelentést tett azokról a rendőregészségügyi intézkedésekről, amelyeket tett az újpesti kolera esetekkel kapcsolatban.

Kolera halott Budapesten.

Mialatt a belügyminisztériumban az újpesti kolera-ról tárgyaltak, értesítés jött a bakteriológiai intézetből, hogy ott befejezték egy újabb gyanús esetben a vizsgálatot. Tegnap ugyanis meghalt a fővárosban egy újpesti ember s a bélrészéből vett próbán ázsiai kolera állapították meg. Ez az ember Protka József ötvenéves munkás, aki Újpesten lakott, a Baross-utca 29. számú házában. Állítólag még pénteken, a rendőri blok foganatosítása előtt távozott a gyárból. Vasárnap reggel bement a fővárosba és a Thököly ut 31. számú házában meglátogatta a vejét, Szabó János postaszolgát. Nem akart soká ott maradni, de délután már rosszul lett, mert ledőlt egy kisé. Másnap sem javult az állapota, mire estefelé elhívtak hozzá egy megánorvost, aki megvizsgálta és kolera gyanúsának találta.

Erre nagy lőtás-futás támadt a házában. A postaszolga az orvos rendeletére rögtön értesítette a fertőtlenítő hivatalt. Onnan tüstént jött egy kocsis és Protka Józsefet, aki már akkor nagyon oda volt, bevitte a Gellért-kórházba. Protka ott alig néhány órai szenvedés után tegnap este meghalt.

Az orvosok rögtön látták a kolera jeleit a tudták, hogy a beteg menthetetlen. A fertőtlenítő intézet fertőtlenítette a Thököly ut 31. számú házában Szabó postaszolga egyszobás, konyhas lakását, a házbéli lakozat, akik velük érintkeztek. Szabó János postaszolgát, a feleségét és harmadfél éves leánykáját pedig a tisztí főorvos rendeletére nyomban izolálták egy Döller-féle barakkba. Ez a postaszolga a verseny-utcai 72. számú postahivatalban dolgozott kétszáz emberrel együtt, de egy szobában negyedmagával. Négy társát szintén izolálták a barakkba, a tisztí orvos pedig a kereskedelmi minisztériumhoz fordult, hogy a maga hatáskörében gondoskodjék a kétszáz embernek öt napon át való gondos orvosi megfigyeléséről. A verseny-utcai postahivatalt, sőt még a kázinóját is tökéletesen fertőtlenítették.

A tisztí főorvos a kolera-ról.

Magyarevits Mladen tisztí főorvos így nyilatkozott a kolera eseményeiről fővárosi tudósítónk előtt:

— Ma délelőtt 11 órakor kaptam a bakteriológiai intézet hivatalos jelentését Flore Florea munkásnál kétségtelen konstatálták az ázsiai kolera. A másik kolera ember, Protka Józsefet déli egy órakor boncolták fel. E pillanatban kaptam a telefonértesítést: minden valószínűség szerint ez is ázsiai koleraiban halt meg. Eszerint két kolera halottunk van már. Florea nevű munkás esetében már tegnap meg

tettünk minden intézkedést. Pretha Józsefet a Thököly-ut 31. számú házból vittük be. Vajánél volt látogatóban, aki postaszolga és a keleti pályaudvarhoz van beosztva. Tegnap vitték be a Szent-Gellért-kórházba, ahol ma reggel meghalt. Még tegnap megtörtént a fertőtlenítés és általában úgy kezeltük, mintha tényleg kolerás lett volna. Izoláltattam négy hozzátartozóját. Miután láttam, hogy a boncolás igazolja a kolerát, Bukovszky fertőtlenítő igazgatóval kimentem Újpestre. Ott a vele érintettek mind internálva vannak. Szabó tiszt főorvos helyettesét kiküldtem a keleti pályaudvarhoz Pauer kerületi tiszt orvossal. *Kétszáz postás-családot fertőzhetett meg Protka.* És itt igazán radikálisan kell eljárunk. Az összes pályaudvari postás családok tagjait szoros megfigyelés alatt tartjuk. Ma a kereskedelmi minisztérium intézkedett, egyik főorvosa révén, hogy munkánkat megkönnyítsék.

Kis tanácsadó a kolera ellen.

Kovács Aladár dr. királyi tanácsos, a mentők igazgató-főorvosa a közönség részére könyvet írt a koleráról és az ellene való védekezésről. A közhasznú könyvből időzerőn tartjuk közölni a legszükségesebb tudnivalókat:

Mi a kolera és mi okozza? Az ázsiai kolera olyan betegség, mely az egyénről mára átvihető. E betegség rövidebb vagy hosszabb ideig tartó megelőző rosszullét után, gyakori vizes széklet és ugyanolyan hányás alakjában jelentkezik. A széklet és hányást eleinte fázás, hűvös bőr, hideg izzadás, bélkörgások s fájdalom a lábikrákban, később az arc, főleg az ajkak, valamint a körmök elvékonyulása, csuklás, rekedtség, mellszorogás, szomj, erős fülzugás, belső forróság, gyenge érzékenység, az izomzat fájdalmas és görcsös összehúzódása s végül a halál követik. A kolerát csakis erős nagytüvegeken, mikroszkopon látható apró lények — bacillusok — okozzák, ezek okozzák ugyancsak azt is, hogy a kolera a betegről az egészséges egyénné átterjed, t. i., hogy a bacillusok a kolerabeteg szervezetéből az egészséges szervezetbe jutnak, azt fertőzik, azaz benne kolerát hoznak létre. A fertőzés nem a bőrön át történik, hanem az emésztő-szervek — száj, gyomor és belek — útján. Legfontosabb tehát annak a megválogatása, hogy mit eszünk és mit iszunk.

Mit együnk és igyunk? Együnk jól emészthető friss eledeleket, jól megsütve vagy megfőve! Együnk ferró hús-, dara- vagy rizslevest. Kisült vagy főtt marhahúst. Borjú- vagy csirkepecsenyét. Becsináltat. Kevés kóchoz vagy omelettet. Főtt gyümölcsöt. Lány tojást, kávé, teát. Piritott kenyeret vagy zsemlyét. Igjunk: felforralt és újból lehűtött vizet. (Citromos vagy sósavas vizet.) Könnyű fehér vagy vörös bort. Főleg friss savanyu vizet.

Mit ne együnk és ne igyunk? Ne együnk emészthetetlen, soká állott, nyers eledeleket. Hideg leveleket. Hideg, sokáig állott húsmezt vagy sültet, különösen, ha az kemény. Nehéz leszaktat vagy hüvelyes veteményeket. — Nyers gyümölcsöt, szalámit, sajtot. Ne nem főzött hideg tejet. Friss kenyeret vagy zsemlyét. Ne igjunk: Forralatlan vizet. Sok és rossz szeszese italt.

Kovács ur.

— Az eltűnt arab-impreszárió kalandos élete. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 29.

— Gala gala-gala-gala.

Ez kérem, tanum rá a Nyári Színház közönsége, egy varázs szó. Ezt mondta a barna képű arab bűvész s aztán megfelelő gesztussal felemelte a cinpoharat. S ime, óh, csodák-csodája, a dugó eltűnt, szóval a varázsszó kitűnőnek bizonyult. Sajnos, azt is tapasztalhattam, hogy a kitűnő varázsszó segítségével csak az arabmester tudja eltüntetni a tárgyakat. Ugyanis még azon az éjjelen, hogy tisztességes elvonulásomat biztosítsam, a Központi térrasszán merőben ránézve a főpincérre, a titokzatos szót kezdtem mondani. Semmi hatás. Gala-gala-gala-gala! A főpincér veszedelmesen közeledik. Elkecseregetten ordítani kezdtem: gala-gala-gala-gala s tényleg a főpincér hozzám lép s nyájasan kérdi.

— Talán fizetni tetszik?

A szavakat nem értettem meg teljesen, mi az, hogy fizetni és pláne mi az, hogy tetszik? De azért a varázsszónak mégis volt hatása: a rendőr éjszakai csendháborításért felírt s ha jól megy, hát a végén 20 korona birságot kell majd le ülnöm.

Szent meggyőződése azóta hogy a titokzatos varázsszó csakis és kizárólag az arab mesternek használ. Az arab mester különben most alaposan rá is van szorulva a varázsigére. Amit már itt Aradon sejtettek, az most, amint mondani szokás, bekövetkezett. Az impreszáriójuk otthagya őket. Miután az aradi Nyári Színház és annak környékét kelleleg benépesítette azokkal a különös állatkákkal, melyeknek az a sajátosságuk, hogy dacára hatlábu mivoltuknak, fejen járnak, Kovács impreszárió ur tovább vitte a truppot, hogy ugyanezt a kulturmisziót Szegeden teljesítsék. A szegedi bemutatkozás után Kovácsnak egy zseniális ötlete támadt: kivitte az arabokat Romániába. A kirándulás azonban kudarcra végződött s Kovács ur, amint azt arabul mondják, dazsuppolt s a félbarna arabek egészen vízben maradtak.

Turn Szeverinben egy szép napon az impreszárió ur bucsu és anyagi eszközök hátrahagyása nélkül faképnél hagyta az arabokat. Az arabok, kiknek egy fillérinyi pénzük sem volt, nagy viszontagságnak voltak kitéve a teljesen idegen Romániában, míg végre a török konzulnak sikerült a harminc tagu csoportot a magyar királyi folyam- és tengerhajózási r. t. Széchenyi István gróf gőzösn Galacra szállítania.

Az arabok nagyrésze most azon töprenkedik, hogy mit csináljanak ők reggel 8 órakor — Galacra s főleg, hogy jussanak onnan tovább? Pedig a dolog egyszerű és kézenfekvő. Szerintem nem kellene mást tenniük, mint kiállani a tengerpartra. Ott aztán kezdje kiabálni az egész trup taktusra a Gala-gala-gala-galát és vagy hazajutnak a varázsszó segítségével, vagy őket is megbüntetik csendháborításért.

A galaci török konzul különben értesítette a berlini rendőrséget, hogy Kovács impreszárió valószínűleg oda utazott s kérte letartóztatását. Ez egy újabb fordulat lenne a derék manazser életében, mely különben is elég hányatott.

Kovács ur eredetileg katonatiszt volt. Mídon adósságai miatt már nehéz volt a helyzete, választania kellett: rangjáról való lemondás és a jólnősülés közt. Ő az utóbbit választotta s egy gazdag nőt vett feleségül. Kovács ur nem származott szerencsére az Azrak törzséből s különböző szerelmi kalandokban keresett

szórakozást. Kovács ezután kávéházat nyitott Pesten, majd panziót Abbáziában. A fürdőhelyen még most is sokat suttognak a férfias szépségű ember gáláns kalandjairól. A panziótulajdonos rövid idő múlva impreszárióvá alakult át. Ez a vállalkozása ugyilátszik csak erkölcsi sikerű volt. Ezt látszik igazolni az, hogy Kovács ur most valahol „messze a nagyerdőn” barangol.

TANÜGY.

(—) Pályázat. Arad szab. kir. város községi polgári fiiskolájánál elhalálozás folytán megüresedett egy nyelv- és történettudományi tanári állásra szabályszerű választás után való betöltése végett ezennel pályázatot hirdetek. Ezen állás javadalma: a város közönsége részéről 2000 korona évi fizetés, 600 korona lakbér és a fizetési szabályzatban előirt ötödéves (hat) korpótlék, valamint az államtól a miniszteri rendelet értelmében nyerendő fizetés kiegészítési államsegély. A fent említett javadalmazások ellenében a megválasztandó tanár hetenkint legalább 21—22 órán át köteles tanítani. Megjegyezzük, hogy a megválasztandó tanárnak az ötödéves korpótlékok kiszolgáltatásánál csakis az aradi polgáriskolánál eltöltött évei vétetnek számításba s így a máshol eddig eltöltött szolgálati idő figyelmen kívül hagyatik. Az ezen állás elnyeréséért csak olyan tanárok folyamodhatnak, akik a nyelv és történeti szakra való képesítésüket oklevéllel igazolják. A folyamodványhoz melléklendők: születési bizonyítvány, magyar honossági, illetőségi és működési bizonyítvány. A kellően felszerelt folyamodványok folyó évi szeptember hó 9-ig a községi iskolaszéknél nyújtandók be. Arad, 1911. augusztus hó 29-én. Varjassy Lajos s. k. iskolaszéki elnök.

(—) Zongora-tanítás. Stifler Erzszi aradi zongora tanárnő, aki az országos m. kir. Zeneakadémiát végezte, mint az előző években, most is szeptemberben kezdi meg a tanítást az orsz. Zeneakadémián kötelező úgy elméleti, mint gyakorlati tantárgyakból.

(—) Tanfy Ida zongoratanítónő tanítványai az órák beosztása végett, lakásán találhatják délután 4-től 6-ig. — Augusztus hó 24-től Attila-tér 4. sz. 3992

(—) Az aradvárosi kereskedő tanonciskolában (a Kazinczy-utcai polgári fiiskola épületében az emeletén) a beiratások szeptember hó 1-étől 7-éig — a vasárnapot kivéve — minden nap délután 2-től 3-ig eszközölhetnek. Ugyanakkor tartják meg a javító vizsgálatok is. A tanítás szeptember 9-én veszi kezdetét. Az évi tandíj 12 korona, mely összeg az értesítő díjjal, a tankönyvek-, füzetek-, írószerek- és az ellenőrző könyveske árával együtt a beiratkozás alkalmával egyszerre lefizetendő. Az első ízben beiratkozók kötelesek előző tanulmányaikról szóló bizonyítványukat is magukkal hozni. A főnököket ezuton kéri az igazgatóság, sziveskedjenek tanulóikat a fent jelzett időben mindenestre beiratni. A késedelmezőket az igazgatóság szeptember 15-én jelenti fel az illetékes hatóságnál.

(—) Deák-Gytha Aradon, Aulich Lajos-utca 20. a mai kornak, minden tekintetben megfelelő újonnan épült teljesen modern az intézet tágas tan- és hálótermekkel, fürdő helyiségekkel stb. Az intézet vezetője Török Aladár felsőkereskedelmi iskolai tanár. Az intézet felvesz, gimnáziumi, reál, polgári, ipariiskolai, szóval középiskolai tanulókat, vallás felekezeti különbözet nélkül, akiknek szellemi, tanulmányi, erkölcsi és jellem képzésre kiváló gondot fordít a vezetőség. Felvilágosítással, prospektussal készséggel szolgál, az igazgatóság. 4043

(—) Az aradi zenekonzervatoriumban (Szabadság-tér 21.) a beiratások szeptember hó 1-től naponta 9—12 óráig, és délután 3—6-ig tartanak. Tanítatnak zongora, hegedű, gordonka, magán és karének, zeneelmélet és összhangzattan, az orsz. m. kir. zeneakadémia tananyagá szerint. A hegedű tanszak új vezetője Karhán Ferenc a prágai konzervatorium és a híres Sefcik mester iskola végzett művésze. Mütter Müller igazgató. 3836

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— 151
Nyomda	— 151

Milliomos ifju a szanatóriumban.

— A lipótvárosi gyöngye. —

Távirati tudósítás

Buda est, augusztus 29

A lipótvárosi milliomos fiuk és mágnás-gyerekek évek hosszú során át vezérüknek tisztelték Heller Ágostont, a Fatermelők Résszövetésének volt elnöket. Rendkívül művelt, finom érzésű, kifogástalan modoru fiatalember ez a Heller Gusztáv, aki még ma is első ember lenne a Lipótvárosban, ha egy szerencsétlen szerelem össze nem zuzza egész életét. A Vigzsiháza egyik művésznőjéhez bolondult bele és es a mai világba való szerelem, súlyos adósságokba kergette és bizony alaposan megviselte az idegrendszerét is. Heller a pesti élet utolsó romantikusa lett. Tavasszal lemondott állásáról és bucsu nélkül Antwerpenbe utazott, ahol új életet akart kezdeni. Akkor híre járt, hogy a népszerű Heller adósságai miatt tűnt el a fővárosból. Duszgazdag családja kifizette a zaklatott életű fiatalember hitelezőit és Heller Ágoston júniusban hazatért özvegy édesanyjához. Visszavonultan élt itthon, nem igen érintkezett régi barátaival, azzal a tervvel foglalkozott, hogy a művésznőt, akit most jobban szeretett, mint valaha, ottár elé vezeti.

Ma reggelre aztán megdöbbentő szenzációra ébredt a Lipótváros. Heller Ágostont családja reggel nyolc órakor Donáth Gyula elmeorvos, egyetemi tanár bizonyítványa alapján bevittette a Schwartzter-szanatóriumba.

Heller Ágoston ügyének ez a szomorú fordulata szóbeszéd tárgya mindenfelé, ahol est a jobb sorsra érdemes, nem mindennapi lipótvárosi fiatalembert ismerték.

Heller Ágoston mióta hazatért, édesanyjánál, özvegy Hailer Gábornénál az Andrássy-ut 7. szám alatt lakott. Ma reggel kilenc óra táján két ur kereste. Egyedül volt otthon. Udvariasan ajtót nyitott.

— Mit parancsolnak — kérdezte.

— Karikás mentőorvos vagyok — volt a meglepő válasz. Felhatalmazásom van rá, hogy önt a Schwartzter-szanatóriumba kísérem.

Künn két ápoló állott. Az atléta erejű Heller nem ellenkezett. Nem akart botrányt. Szótlanul követte a mentőorvost és a mentők kocsiján érkezett a Schwartzterbe. Itt nyugodtan a következőket mondta az intézet főorvosának:

— Nincs semmi bajom, csupán neuraszténia vagyok. Ami nem csoda. Az utóbbi időben nagy lelki válságokon mentem át. Ezt a legerősebb szervezet is megérzi. Az internálást családom bizonyos tagjainak köszönhetem. Nyugodtan fogok viselkedni, hiszen előbb-utóbb ugyanis visszanyerem a szabadságomat.

Heller Ágoston a családjával hónapok óta rossz viszonyban élt, főleg a sógoraira panaszkodott, kik szerinte elidegenítik tőle az édesanyját. Egy fővárosi ujságíró ma délután beszélt Kramer Félix bankárral, a szerencsétlen Heller sógorával, aki az internálásról így nyilatkozott:

— Mi már évek óta megdöbbentve tapasztaltuk, hogy Gusztávnak valami agybaja van. Erre valótlan veszedelmes ingerlékenysége, esztelen pazarlása és végzetes szerelme is. Mióta hazajött, a betegsége még szembetűnőbb lett. Háziorvosa, Fux Dávid dr., még a nyár elején mondta, hogy jó lenne zárt intézetbe vitetni a fiút. De mi gyöngédségből ellene voltunk. Nagynehezen rávette a háziorvost, hogy vizsgálta meg magát Donáth Gyula professzorral. A

mult héten csakugyan fölkereste nébánszor az ideggyógyorvost, akinek a vizsgálata — sajnos — a család gyanuját a legnagyobb mértékben igazolta. Ez alapon internáltuk a Schwartzterbe. Ugy hallom nem ellenkezett. Hozzá kell tennem, hogy Gusztáv legutóbbi üldözési mániában is szenvedett. Engem is, édesanyját is lelővéssel fenyegetett.

Heller Ágoston hetek óta nem is beszélt azzal a művésznővel, akit rajongva szeretett. Az utóbbi időben teljesen gyógyultnak látszott. Ő egyébként felháborodva hallotta, hogy azzal vádolják, mintha az anyját és családját tagjait lelővéssel fenyegette volna.

— Ehből egy szó sem igaz. Aki ismer, nem is tételez fel rólam ilyen gonosztságot.

A törvényszéki elmeszakértők állapítják meg majd, vajjon jogosan vitték-e Heller Ágostont a szanatóriumba.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Megzavart légyott.

(Farsangi tréfa.)

Távirati tudósítás.

Temesvár, augusztus 29.

Pikáns háttérű ügy került ma a temesvári királyi törvényszék elé, amelyet intim részleteire való tekintettel, a nyilvánosság kizárásával tárgyalt a bíróság. Egy többtagú társaság rossz farsangi tréfát követett el, amely miatt ma a vádlottak padjára került.

Farsang végén, február-hetedikén történt, hogy E. Frigyes temesvári kereskedősegéd randevut adott este egy B. Béláné nevű nőnek, aki egy, a tárgyaláson megjelent józsefvárosi kávé szerinti estéről estére tekintélyes forgalmat csinált egy a vendéglőben, mint a szállóban. A szerelemi légyott helyére vonatkozólag úgy állapodtak meg, hogy az Arany oroszán-szálló egyik szobájában találkoznak. Ugy is történt. Minden a legnagyobb rendben ment. E. és a nő elhelyezkedtek a szálló négyes számú szobájában. Tizenegy óra tájban a kávéházba jöttek Sch. Salamon kereskedő, W. Jakab cipész, N. Márk sejbárus és R. János kereskedősegéd. Hogy, hogyan, a társaság, mely ekkor már meglehetősen illuminált állapotban volt, tudomást szerzett róla, hogy E. egy nővel a szállóban van. Erre e határozta, hogy a pártmegzavarják. Az elhatározást nyomban tett követte és együtt felmentek a szoba elé, melynek az ajtaja be volt zárva. Dörömbölés kezdtek, majd az egyik bekiáltott:

— A törvény nevében nyissák ki az ajtót!

E. erre megijedt, kiugrott az ágyból és visszakiáltott, hogy az ajtót csak a szálló felszólítására nyitja ki. A társaság erre betört az ajtót, behatolt a szobába, E.-t kidobta és az ágyban fekvő nővel tréfálkozni kezdett. Ez értesítette a kávéházba, akivel együtt csakhamar visszatért, ekkorra azonban a társaság már eltávozott. E. visszament a szobába és úgy ahogyan megnyugtatta az ijedségtől felizgatott nőt. Másnap azonban feljelentést tett a mulató társaság ellen a btkv. 380. §-ába ütköző magánlakásértés és a 261. §-ba ütköző becsületértés miatt.

A ma megtartott tárgyaláson az elnök zárt tárgyalást rendelt el, amelynek lefolyása után a bíróság Sch. Salamont és W. Jakabot egyenként negyven korona pénzbüntetésre ítélte, N. Márkot felmentette. R. János ellen megszüntette az eljárást, miután ellene az ügyész elejtette a vádat. Az ítéletben úgy az ügyész, mint az elítéltek megnyugodtak.

§ Kinevezés. Az igazságügyminiszter Andrási Antal aradi kir. törvényszéki joggyakornokot a belényesi kir. járásbíróhoz jegyzővé nevezte ki.

§ A város és a vízműtársaság pöre. A vízvezetési művek harmadik kutjának furásához még most sem lehet hozzáférni. A tábla döntése ugyan kimondotta, hogy a harmadik kut furása az új m. fenntartásához szükséges, de egy ma hozott ítéletben viszont úgy döntött, hogy a tervekhez és költségvetéshez a zárt szenvedő társaságnak is hozzászólása van és ezért ezek tárgyalására határnapot tűz ki az aradi törvényszék. Ha a tekintetben a zárgondnok és a zárt szenvedő társaság nem tudnak megegyezni, úgy bírósági szakértők állapítják majd meg a harmadik kut tervét és költségeit.

§ Szabadságon. Köller János táblabíró ma kezdte meg szabadságát. Távolléte alatt Seress Imre táblabíró, a polgári felebbezési tanácselnök helyettesíti.

§ Aradi iparosok sajtópöre. Két ismert aradi iparos közérdekű polémijából sajtópör keletkezett, amely most az aradi törvényszék sajtóbírósgát foglalkoztatja. A pörös felek: Berczy Pál aradi szijgyártó és Hönig Ottó részöntő. Berczy Pál a mult évben cikket írt egyik aradi lapban, melyben Hönig Ottó iparkamarai tagnak a tanoncoktatás reformjáról szóló javaslatát bírálta. Hönig erre erős hangú cikkben felelt, Hönig válaszára viszont Berczy reflektált és azt írta, hogy Hönignek nem is volna szabad cikket írni és másokat leokézni, mert az ő közéleti tevékenységét önző célok vezérelték. Hönig ezért sajtópert indított Berczy ellen rágalmozás címén. Berczy ügyvédje, Vajda Irván dr. a valódiság bizonyítását kérte arra nézve, hogy Hönig tényleg csak azért szerepel, hogy magának előnyököt biztosítson. Hönig a napokban ad be periratot az érdekes perben.

§ A titkos minősítés. Érdekes tárgyalás volt tegnap a kassai kir. járásbírósg előtt. Andorkó Tamás pénzügyigazgatót sűrűn vádolták azzal, hogy üldözi a hivatalnokokat pártállásuk miatt. Egyik tisztviselőrel, Gebhardt Pálról, hivatalfőnöke, a pénzügyigazgató a minősítési táblázatba azt írta, hogy „káros hatású kapzsiságban szenved.” Gebhardt, miután erről, a pénzügyminiszteriumtól nyert engedély alapján betekintvén a minősítési táblázatba, meggyőződött. Andorkó Tamás ellen följelentéssel élt a miniszteriumhoz, azonfelül megindította ellene rágalmozás miatt a bünyvadi eljárást. Forgách Tivadar dr. járásbíró előtt folyt le a tárgyalás, melyen Andorkó pénzügyigazgató kijelentette, hogy megtagad minden felvilágosítást. A bünyvadi járásbírósg ezután arra az álláspontra helyezkedett, hogy a sérelem csak fegyelmi uton torolható meg és ez alapon felmentette Andorkót. Az ítéletben Gebhardt nem nyugodott meg és felebbezett a kassai törvényszékhez.

SPORT.

+ Football match. Az őszi szezon első football mérkőzésére hívja fel a közönség figyelmét az Aradi Atletikai Klub elnökségének h iradása, mely szerint szeptember 3-án, azaz vasárnap délután 3 órakor — tehát a repülés előtt 2 órával, hogy azt megnézni is idő legyen — a Szegedi Atletikai Klubbal mérkőzzen össze erejét, hogy az 1911—1912. évi bajnokság őszi fordulójának a kerületi bajnokság sorsára nézve legfontosabb mérkőzését lejátssza. — Nem tippelünk rosszul, ha azt állítjuk, hogy ennek a mérkőzésnek a győztese lesz a kerületi bajnokság győztese is. A mérkőzés nagy

jelentőségére való tekintettel a klub különös igyekezettel készül e napra.

+ Az atletikai klub kérelme. Az Aradi Atletikai Klub a városhoz beadványt intézett, amelyben évi ezer korona segély megszavazását kéri. A klub azzal támogatja kérését, hogy a sporttelep fenntartásával, amely nagy anyagi áldozatokat kíván a város ifjúságának meglehetősen elhanyagolt testnevelési ügyét nagy mértékben szolgálja.

Halálos kacérság.

Szerencsétlenség a Beketow cirkuszban.

Távirati tudósítás.

Budapest, augusztus 29.

Ma hajnalban a budapesti Rókus-kórházban meghalt Roques Ödön, a Beketow-cirkusz artistája. Négyen voltak a *Levegő hősei*, ahogyan a cirkusz plakátjai nevezték a *Wolfour* csoportot. A negyedik, a szegény Roques Ödön, nem büszkélkedik többé a hangzatos címmel.

Tegnap este, mikor a csoport mutatványának közepén tartott, büszke lengéssel már megérkezett az artista a padkjára, melyet vékony drótkötél tart. Ezen a padkán pihennek meg az artisták mutatványaik közben, egy-egy pillanatra. Huszonhárom esztendő volt Roques Ödön és francia. Tele temperamentummal, boldog jó kedvvel. A cirkusz artistái mesélik, hogy *állandóan kacérkodott*. Ez okozta a vesztét. Megpillantott a jobboldal széksoraiban egy leányt, akit pár nap óta ismer. Elmosolyogta magát, a leány pedig elnevette magát. Az artista tüdőzetet akart inteni a kezével — és *eltévesztette a drótkötéletet*. Egy rémes pillanat és a sárga rózsaszín trikóba bujtatott test, mint a villám cikkázott alá a tizenöt méter magasságból. Bukása közben nekiesett az egyik páholy falának, aztán irányt változtatott a teste és hatalmas robajjal odavágódott az artisták bejárójának küszöbére. Három társa, a levegőnek három másik ura, épen belefogott egy új trükkbe. Lengtek a trapézok és a trapézokon lengő artisták várták a negyediket, Ödönt. A közönség sikolyára lettek figyelmissé. Sietve ugráltak le a hálóba...

Szegény Ödönt szolgák vitték az öltözője felé. A vig artista-nép ajkán elhalt az örökös mosoly, *Price*, a bohóc, mintha még jobban elcsápatd volna a lisztes képe alatt. *Gui-Gui*, a másik bohóc, aki a levegő urai után következik, ijedten dobta el a pakktáskát, amelyiknek hiányzik a negyedik oldala és amelyikben gyeritya ég.

— Der bleibt schon in Budapest! (Ez már itt marad Budapesten!) — mondta egy harmadik.

Es jöttek a mentő-orvosok, de a szerencsétlen artista nem tért magához. Leosukott szempilláit fel nem nyitotta, csak csuklott csuklott és fehér hab tájtázt az ajkán. Félóra múlva bevitte a Rókusba a mentő-kocsi. Agyrázkódást, belső sérüléseket, külső sérülést a csipőcsonton konstataáltak rajta az orvosok és nem lehetett megmenteni.

Ma reggel fővárosi tudósítónk elment a szerencsétlen artista lakására, a Bulyovszky-utca 32. szám alá. A második emeleten lakott, több kollégájával együtt. Szobájában artistához illő rendetlenség. Az ágya nincs megvetve, itt egy nadrág, ott egy félcipő hever. *Marcell* artista volt a lakótársa.

— Der arme Kerl ist selbst Schuld, weil er nicht bei der Sache war (A szegény fiu maga volt az oka. Nem ügyelt a dolgára.), —

mondták fájdalmas szomorúsággal a kollégái, a kedves, könnyelmű artisták.

Es ma este már csak hárman lengtek a trapézon a levegő hősei.

Az ellopott világhírű festmény.

— Nyomozás Mona Liza után. —

Távirati tudósítás.

Páris, augusztus 29.

A párisi rendőrség még mindig eredmény nélkül kutat az eltűnt *Mona Liza* kép után. Most ismét új nyom merült föl. Egy előkelő vendéglő pincérének följelentése nyomán a rendőrség egy, a legjobb társasághoz tartozó *uriembert gyanusít a lopás elkövetésével*. Az illető bizonyára nem anyagi haszon reményében lopta el a képet, de már régóta beteges szenvedelme régi női arcképek gyűjtése.

A mikor a rendőrök lakásán megjelentek, nem találták otthon s a házbeliek azt mondják, hogy néhány nappal ezelőtt nagy podgyással elutazott. — Marseilleből jelentik: Az itteni muzeumból nyomtalanul eltűnt a *Mona Liza* képnek egy *Ingrés* francia festő által készített kitűnő másolata. A marseillei rendőrség megindította a nyomozást, de eddig minden eredmény nélkül.

A *Mona Liza* esetből kifolyólag most sokat emlegetik a két Fischer testvér, a jónévű francia humoristák nevét. Ezek ugyanis egyik humoreszkjükből ugyszólván *megjósolták* a kép ellopását. A humoreszk szerint két csirkefogó egy éjjel bezáratja magát a Louvre termeibe s így sikerül nekik másnap reggel a képet észrevétlenül kicsempészni. A két tolvaj azután beküldi a képet az őszi szalonnak, melynek jury-je elfogadja ugyan, de nem azért, mintha megfelelő volna, hanem csupán mivel még néhány négyzetméternyi helyük van. A szalonban a kép nem kél el, a kritikusok pedig úgy fogadják, mint egy nagyon közepszerű festő meglehetősen, de nem jelentékeny művét. Végül, midőn a tolvajok már el akarják vinni a képet, egy angol felismeri. Ő is csak azért, mert a kép ezelőtt a Louvre-ban volt, nem pedig a *British-Museum*-ban. Egy millióért meg is veszi *Mona Lizát* a tolvajoktól. A tolvajok ezután a Louvreba mennek, hogy élvezzék a szomeru felfedezés hatását.

— Már előbb is csodálkoztunk, — írja a humoreszkben egyik képtolvaj — hogy az újságok egy szót sem irtak *Mona Liza* eltűnéséről. Nem tudom azonban leírni meglepetésünket, midőn a teremben a rendes helyen a falon függött velünk szemben *Mona Liza*. Ott lógott a kép, habár a keret kissé új volt, a festés pedig friss, megérzett rajta az olajszag. Előtte a bámulók nagy tömege. S egy ur a csodálók közül felkiáltott: „Felséges szép! *Mona Liza!* *Leonardo da Vinci!* Legalább egy milliót ér!”

Egy másik párisi lap, valami *Höjen* nevű írónak 1909 ben megjelent könyvéről ír, melynek címe *Mona Liza*. A regényben egy festő és modellje ellopják *Leonardo* remekét, mert megakarják tréfálni a Louvre igazgatóját. Az igazgató tényleg egy nagy társaság előtt magyarázza a kép szépségét, midőn véletlenül hozzányul és — festékes lesz az ujja. Megindul a hajsza a képtolvaj után és véletlenül rá is akadnak a műremlere a szegény festő műtermében. Az említett párisi lap most azt kutatja, ki lehet ez a *Höjen* ur, a regény szerzője. Azt remélik, hogy ő talán felvilágosítókat tud adni a kép eltűnésére vonatkozólag.

Eladják az aradi színházat?

(Fantasztikus terv, több verzióval.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 29.

Kánikulai istü, kissé merész, sőt alig hihető tervről hallottunk ma, amely állítólag már előrehaladott stádiumban van és igen közel áll a megvalósuláshoz. Arról van szó, hogy *aradi pénzemberekből álló társaság át fogja venni az aradi nemzeti színházat és mellette egy állandó orfeumot is létesít*. Lehet, hogy a színház hiánya, a sok szabadidő ötlet-tultengést idézett elő. Csak ennek tulajdonítható ez a regényes terv.

A tranzakció, birforrásunk szerint már teljesen perfekt, bár a módzatok és feltételek még ismeretlenek. *Szendrei Mihály* szinigazgató a múlt héten hazajött Aradra és itthon tárgyalta a társaság tagjaival. A társaságot egy Aradon időző fővárosi színész hozta össze, aki az új orfeumnak lenne az igazgatója. A társaság természetesen művezetőt állítana a színház élére is.

A pénzcsoport, amely a színházat átvenné, illetőleg az állandó orfeumot építtetné, már nagyban dolgozik is az előkészítő munkálatokon. Állítólag egy aradi építész már hozzá is fogott az orfeumépület terveinek elkészítéséhez. Az orfeum helyéül a társaság a *Pannonia* szálloda mögötti telket, az ugynevezett *Tündérbert* et szemelte ki. A telek megvásárlása iránt már meg is történtek a kellő lépések.

A nagyszabású terv keresztülvitele elé azonban több súlyos akadály gördül. Így elsősorban az, hogy a színház a város tulajdona. A város *Szendrei Mihály*lyal kötött szerződést s így a szerződés átruházásához nemcsak közgyűlési határozat, hanem miniszteri jóváhagyás is kell. Az pedig kérdés, hogy a város közgyűlése milyen állást foglal el a tervvel szemben. Talál-e a társaság tagjaiban és a leendő művezetőben elég garanciát a színház vezetésére és hajlandó-e a szinigazgatóval fenálló szerződést úgy megváltoztatni, hogy állandó orfeum is épülhessen. Értesülésünk szerint a városatyák egy része nem hajlandó a színházat a társaságnak a mostani szerződési feltételek mellett átadni. Igen helyesen úgy gondolkoznak, hogy ha a színház a társaság vezetésébe megy át, egy szerris tisztán üzletté válik, még pedig jó üzletté, amiért a város szép bérösszeget kaphat. Most már aztán kérdés, hogy a társaság hajlandó-e bérösszeget fizetni.

A színház mellett az orfeum létesítése elé is akadályok gördülnek. A miniszterium eddig akon az állásponton volt, hogy a színházaknak konkurrenciát csinálni nem enged. Sőt belügyminiszteri rendelet is van arra, hogy a színház mellett hasonló állandó előadások tartására nem szabad engedélyt adni. Ez a miniszteri rendelet persze elvesztés jelentőségét, ha a részvénytársaság venné át a színházat. De kérdés az, hogy a belügyminiszter egyáltalán jóvá hagyná-e a színház átadását.

Hir szerint ezeknek az akadályoknak a leküzdésére a konzorcium megbízásából *Vázsonyi Vilmos* már el is járt a miniszteriumban és állítólag biztató választ kapott. A belügyminiszter e szerint kijelentette volna, hogy a színház átadását elvileg nem kifogásolja és az állandó orfeumokra vonatkozó tiltó rendeletet amugy is hamarosan vissza fogja venni.

A színház átvételre vonatkozó hírek persze nem teljesen megbízhatók és csak fentartással közöljük, de egyttal hangsúlyozzuk, hogy ha a tervek csakugyan komolyak, úgy mi is amellet vagyunk, hogy a város csak megfelelő bérösszeg fejében adja át a színházat a részvénytársaságnak.

HIREK.

Atrepülték a Balatont.

— Lányi hadnagy sikere. —

Távirati tudósítás.

Badacsony, augusztus 29.

A magyar aviatikának újabb diadaláról adhatunk számot: Lányi Antal honvéddhadnagy aki körülbelül egy év óta foglalkozik a géprepüléssel, tegnap estefelé egy Blériot-féle monoplánon Badacsony és Fonyód között szerencsésen átrepülte a Balatont. A merész vállalkozásról a következőket táviratozták Badacsonyból:

Lányi Antal nagyváradi honvéddhadnagy, aki eleinte magaszerkesztette monoplánján kísérletezett, néhány hónap óta a Magyar Aero-Részvénytársaság egyelvez Blériot-gépén tanult repülni a rákosi gyakorlótéren. Az utóbbi időben oly szép repüléseket produkált, hogy nyilvános produkcióra vállalkozott, holott még nem szerezte meg a pilóta igazolványt. Már egy hét óta plakátok hirdették a Balaton-menti fürdőhelyeken, hogy augusztus 27-én délután fölszállást rendez belépődíjjal Badacsonyban s ha az idő kedvező, megkísérli a magyar tenger átrepülését.

A mikor ennek hírét vette a Magyar Aero-Klub, ennek vezetője figyelmeztette Lányit tervének veszedelmességére. Nem azért, mintha nem bizott volna meg a hadnagy aviatikus képességében, hanem a régi, rozoga Blériot-gépet tartotta alkalmatlannak erre az utra. A monoplán ugyanis foldozott-toldozott és Anzani-motora sora kifogástalan.

Lányi azonban nem aggodalmaskodott, hanem vasárnap délután megtartotta a fölszállást Badacsonyan néhány ezer főnyi közönség előtt. Esuttal csak kisebb utakat tett meg a levegőben, de a nagy víz átrepülésére nem vállalkozott, de kijelentette, hogy hétfőn nekivág a Balatonnak.

Tegnap délután zsűri alakult Badacsonyan a következő urakból: Siklóssy Miklós dr., Vizekely Ferenc százados, Elter Lajos nyugalmazott testőrszázados, Bothmer Jenő báró huszárkapitány, Szentkirályi István, Csöndes László dr., Grubanovics János. Doleschall Emil, Vizekely Árpád dr. Ismét óriás közönség gyűlt össze Badacsonyan. Estefelé felült gépére Lányi Antal és sikeresen startolt.

Eleinte elliptikus pályán körülrepülte a hatalmas Badacsony-hegyet, azután egy szűk helyen simán leszállt. Majd néhány perc múlva újra fölemelkedett a levegőbe s hajók kísérete nélkül a Balaton fölé szállt, amelyet száz-százötven méter magasságban nyolc perc és két másodperc alatt egész szélességében átrepült.

A fonyódi kikötő közelében, amelyet egészen ellepett a közönség, szerencsésen leszállt. A tömeg lelkesen tüntetett Lányi mellett, aki ezzel az utjával újabb dicsőséget szerzett a magyar aviatikának.

— Az időjárás. (Az országos meteorológiai intézet hivatalos jelentése.) Jólát: Meleg idő várható, legföljebb nyugaton zivataros esőkkel. — Távirati prognózis: Meleg, nyugaton elvélve csapadék, zivatarok. — A hőmérséklet délben 26,6 Celsius fok.

— Királyi kitüntetések. A király Roszkopf Ignác malaczkai tüzoltóparancsnoknak, az arany érdemkeresztet, továbbá Szilvay Margitnak, a „Gondviselés ápolónőképző egyesület” főápolónőjének az Erzsébet-érmét, Krskó Fanninak, a Nyitra vármegyei közkórház világi ápolónőjének, Szűcs György Borsodvármegyei huszárnak, Moldován Tivadar volt tövisi községi rendőr-

nek és Bános György gyulafehérvári városi tüzoltószolgának az ezüst érdemkeresztet adományozta.

— Tömeges baleset a német császári pár bevonulásánál. Stettinből jelentik: A német császári pár bevonulása alkalmával a nagy hőség következtében igen sok baleset történt. Két katona épen abban a pillanatban kapott nap-szúrást, amikor a császári pár kocsija arra haladt. A baleset a közönség körében nagy izgatottságot okozott. Az utvonat mentén sorfalat álló gyermekek közül mintegy ötvenen megbetegedtek a hőségtől. A gyermekek több, mint két óra hosszat állottak az elviselhetetlen hőségben. A tömeges balesetek következtében a kordon teljesen fölbomlott s a rendőrségnek nagy fáradságába került nagyobb pániknak az elhárítása. Vilmos császárt és a császárnét hír szerint igen kínosan érintették a balesetek s a császár nyíltan kifejezést adott rossz kedvének, azért, hogy a trópusi hőségben iskolás gyermekek állottak sorfalat.

— Perczel Dezső beteg. Bonyhádról jelentik: Perczel Dezső tegnap délelőtt az átlátvársárra ment, ahol is rosszul lett és összeesett. Perczel már napok óta gyengélkedett. Állapota ma teljes javulás állott be.

— Indus herceg Budapesten. Messze Indiából érkező vendég érkezett ma Budapestre. Egy dús gazdag indiai herceg, Hammsidall kán a különös idegen, aki magával hozta a feleségeit, a gyermekeit, a szolgálait, szóval igazi fejedelmi kísérettel jött. A keleti fenség a Bristolban szállt meg, ahol hét szobát tartottak fenn a részére. Néhány napig maradnak az indus vendégek, azután — mint a herceg angol titkára elmondotta — világszerte utra mennek. Az indus feleségének nagyon tetszik Budapest, különösen a budai oldal pompás panorámájától van elragadtatva.

— Hülsen tisztviselők. Komáromnak helyi szenzációja van. A vármegyében azok, akik az utak dolgát intézték, szóval az államépítészeti hivatal egyes közegei összejátszottak a vállalkozókkal, az alkalmazottakkal és megkárosították így a vármegyét, illetve az államot. A Komáromi Hírlap jelenti, hogy a vizsgálat minden kétséget kizárólag megállapította, hogy a vármegye megkárosításában Müller Miksa kir. mérnök, a Fried Kálmán és fia, Neumann Samu komáromi cégek, Lovász László komáromi vállalkozó és Marosa Dániel utmester vettek részt s a lefolytatott vizsgálat valamennyire vonatkozólag igazolta a bűns összejátszás vádját, míg Kuppis József kir. műszaki tanácsost, az államépítészeti hivatal főnökét az ellenőrzés lanyha gyakorlása miatt ajánlja felelősségre vonni. Hogy milyen módon dolgozott a szövetkezett, annak érdekes példája a következő: Lovász László vállalkozó 800 korona ellenében fedanyag fuvarozást és sárlemezést vállalt. A sárlemezés költsége körülbelül 400 korona lett volna, Lovász a vállalatnak ezt a részét Marosa járási utmesternek 150 koronáért alvállalatba adta. Marosa pedig az egész sárlemezést minden külön díjazás nélkül elvégeztette az utkaróval. Így aztán a vármegye kiadta az egész 800 koronát, ebből Lovász László a sárlemezésért zsebrevágott 400, Marosa 150 koronát, az utkaró pedig nem kapott semmit. Lovásznak a fedanyag-fuvarozásért járó összeg kiutalása se tiszta, mert a szállítást itt se tudja igazolni s a fuvarosokat Marosa fizette, valószínűleg a vármegye pénzből.

— A török trónörökös átutazása Aradon. A török trónörökös ma reggel 8 órakor keresztül utazott Aradon. A vonat csak néhány percig állott Aradon s a trónörökös ki se tekintet az udvari kocsis ablakán. A török trónörökös Budapesten át Bécsbe utazott.

— Az eltűnt vagyon. Grosz Sándor lippai nagykereskedő vagyonának eltűntetése ügyében megindított nyomozás egyre szélesebb mederbe terjed ki. Most már az aradi rendőrség bünyügyi osztály is foglalkoztatja a szövevényes bűnyű, amely egyre érdekesebben alakul ki. Az aradi rendőrség bünyügyi osztályának személyzete hétfőn a temesvári vizsgálóbíró megkeresésének végrehajtásával volt elfoglalva. Értesítés érkezett Temesvárról az aradi rendőrséghez, hogy foglalják le azokat a pálnakárúkat, amiket Kornis Testvérek-cég adott fel egy vingai rokonának a címére, továbbá zárják le a cég raktárhelyiségeit, hogy onnan árukat ne vihessenek el. Vida Vilmos rendőrtiszt több detektívvel kísietett a vasutállomás teheráru osztályára s a hivatal vezetőinél informáltatta magát, hogy milyen árukat adott fel a közelmúlt napokban a Kornis-cég s azok közül van-e még valami a teheráru-osztályon. A hivatalos iratokból kitért, hogy Kornisék tényleg feladtak szombaton tizenkét hordó, hétfőn pedig nyolc hordó pálnakárt Kaufmann Lajos vingai pálnakárkereskedő címére. A vasut még nem továbbította a küldeményt s így mind a husz hordó pálnakár ott volt a raktárhelyiségben, Vida rendőrtiszt lefoglalta a pálnakárral telt hordókat s utasította a vasut személyzetét, hogy a küldeményt ne továbbítsák, hanem várják be a további intézkedéseket. Ezután a rendőrség emberei felkeresték Kornisék irodáját s a temesvári vizsgálóbíró távirati utasításának felmutatásával közölték a cég tagjaival, hogy úgy a Boros Béni-téri pálnakárúkat, mint a Petőfi-utca tizenegy szám alatti cementraktárúkat lezárják. A cég tagjai természetesen nem ellenszegültek a törvényes eljárásoknak s átadták a két raktárhelyiség kulcsát. Vida Vilmos a detektívekkel elment a raktárakhoz s az ott talált árukról jegyzőkönyvet vett fel, az ajtókat lezárta s a kulcsokat magával vitte. Kihallgatták Amigó József szállítót, aki vallo-mást tett arról, hogy milyen árukat szállított az utóbbi időben Korniséknak. Amigó régebbi idők óta összeköttetésben állott a céggel, amely az árukat egyedül vele szállíttatta. Amigó József vallomásában elmondotta, hogy szombaton tizenkét hordóval s hétfőn reggel nyolc hordóval szállított pálnakárt a vasutra Kaufmann Lajos vingai kereskedő címére. — Kaufmannak már a előtt is szállított Korniséktől pálnakárt. Volt eset, amikor ilyen nagy kvantumot is szállított, de legtöbbször csak egynehány hordóból állott a küldemény. Cementet ezelőtt három héttel hozott be utoljára Korniséknak a vasutól s ezelőtt két héttel szállított ki a vasuthoz utoljára nagyobb mennyiséget.

— Aradmegyei küldöttség a miniszterelnöknél. Budapestre jelentik: Káun gróf miniszterelnök ma délelőtt a képviselőházban fogadta az aradmegyei Csigérszöllős község negyven tagu küldöttségét, melyet Szluha Pál orsz. képviselő vezetett. A küldöttség nevében Nikolic Döme aradi ügyvéd kérte a miniszterelnököt mint belügyminisztert, hogy a Csigérszöllős község előjárósága és Szápáry Istvánné közt a községi urbéreszek előzetes tudta és beleegyezése nélkül kötött birtokveteli szerződés megsemmisítésé iránt saját kérésükre indított eljárást sürgesse meg, mert a milliós szerződés aránytalanul sújtja a község lakosságát és különösen az urbéreszeket. A miniszterelnök megígérte, hogy az ügyet alaposan meg fogja vizsgálni és jóakaratu elintézését helyezte kiállításba.

— Halálozás. Szilvay László dr. aradi ügyvéd, az aradi függetlenségi pártnak több éven át volt vezetőmbere, ma meghalt Aradon

— Az aradi választott bíróság honoráriumai. Tudvalevőleg a napokban fejezte be tárgyalásait az a választott bíróság, amelyet Gyulay István grófnak Lukácsy Lajos dr. elleni elszámolási perében küldtek ki a felek. Mint ismeretes, ítéletre nem került sor, mert a pörös felek kiegyeztek. A választott bíróság öt tagjának fejenként ötezer korona munkadíjat ajánlott föl Lukácsy Lajos, úgy gondolván, hogy négy hónapi munka honoráriumaként elég ez az összeg. A bíróság tagjai azonban ragaszkodtak ahhoz, hogy ítéletileg állapítsák meg saját munkájuk díját. Az ítélet teljes egészében csak most készült el. A bírák összesen hetvenezer korona munkadíjat állapítottak meg. Ez az összeg azonban még nem végleges, mert a felek kívánsága következtében a nagyváradi tábla fogja végső fórumként kimondani, hogy mennyi díj jár a választott bíróságnak.

— Letartóztatott kereskedő. Sátoraljaujhelyről táviratozzák: A budapesti törvényszék vizsgálóbírája megkeresésére ma a sátoraljaujhelyi rendőrség letartóztatta és Budapestre szállította Schönfeld Hermann borkereskedőt. A letartóztatást azzal okolják meg, hogy fiktív fuvarlevelekkel visszaélések történtek a MÁV. kárára. A vád szerint Schönfeld összejátszott Erbach Emil előbb ujhelyi, majd munkácsi államvasuti raktárossal, s hamis fuvarlevelekkel igazolva a tényleg fel nem adott árukat, azok értékéért perelték a magyar királyi kincstárt. E perek eredménnyel is jártak, mert ezek alapján mintegy 50-60.000 koronát volt kénytelen a kincstár kifizetni. Erbachot már hetekkel ezelőtt letartóztatta a budapesti rendőrség, kihallgatásakor konokul tagadott, de azután megtörtén bevallotta, hogy Schönfelddel összejátszva károsította meg az államvasutakat.

— Új üzletvezetőségi beosztások. A MÁV. igazgatósága, hogy Temesváron új üzletvezetőség állíttatott fel, az üzletvezetőségeket új beosztással látta el. Az új beosztások szerint természetesen szabályozta az egyes üzletvezetőségek által igazgatott vonalak hosszát, általános személyzeti változásokat is eszközölt és teljesen reorganizálta az üzletvezetőséget. Így az egyes üzletvezetőségek által igazgatott vonalak hossza a következő lett kilométerekben: 1. Budapest-jobbparti 1431.425. 2. Budapest-balparti 1760.878. 3. Szombathelyi 1770.295. 4. Miskolci 1877.364. 5. Szegedi 1703.093. 6. Debreceni 1918.705. 7. Kolozsvári 1990.555. 8. Aradi 2050.216. 9. Zágrábi 1990.268. 10. Temesvári üzletvezetőség 1412.643. Tehát az aradi üzletvezetőség területe leghosszabb.

— A török hadügyminiszter kolerás. Konstantinápolyból táviratozzák: A bakteriológiai vizsgálat ma megállapította, hogy Mahmud Sefket pasa hadügyminiszter tényleg kolerás; a betegség azonban enyhe lefolyású. A hadügyminiszteri palotában is megtették a szükséges óvintézkedéseket, ezentúl nem boesátnak be a beteg tábornagyhoz senkit, a szultán is telefonon tudakozódik, holott eddig napjában többször is hadsegédet küldött át, a Dolma Bagcséből Mahmud Sefket pasához. A kezelőorvosok azt mondják, hogy a tábornagy túl van minden veszedelmen.

— Arad megye nagy fali térképe az új helységnevekkel megjelent és Ingusz, valamint Kerpel könyvkereskedő cégeknél kapható. 3459

— Megölt birtokos. Erzsébetfalváról jelentik: Kaltanecker Mihály gazdag sváb birtokos már régebbi idő óta örökösödési pert folytatott öt rokonával. A perben Kaltaneckernek sokkal több kilátása volt az örökség elnyerésére, miért a nevezett öt rokon összebeszélt, hogy elteszik láb alól. Tegnap este Duna-Haraszti egy elhagyott helyén megölték Kaltaneckert, s mikor arra haladt egyszerre rátámadtak mind az öten és számos késszurással megölték. A gyilkos rokonokat letartóztatták.

— Orosz rendjel egy magyar főszolgabírónak. Szegedről jelentik: Az orosz cár Gyárfás dorozsmai főszolgabíró az orosz Szent Anna-rend lovagkeresztjének adományozásával kitüntette. Viszonozás ez az orosz cár részéről azért a figyelemért, amelylyel a kitüntetett főszolgabíró a Pallavicini féle pusztaszeri birtokon évenként vadászó Nikolajevics orosz nagyherceget, mint járási főszolgabíró részesítette. A rendjelet a napokban kapta meg a főszolgabíró.

— Öngyilkosság. Vanka Zsuzsika 20 éves aradi esel-deány, ki Czobor Ottó aradi tanító-nál szolgált, ma este nagy adag marólugot ivott, mely belső részét teljesen összeégette. Súlyos sérülésével a kórházba szállították. Kihullgatni nem lehetett, de valószínű, hogy szerelmi bánatában lett öngyilkos, mert pár héttel ezelőtt válogénye követett el öngyilkossági kísérletet.

— Letartóztatott betörő. Pervanov Ruszta bolgár kertész, akinek Aradon és Vingán van kertészete, jelentést tett a rendőrségen, hogy vingai lakását távollétében ismeretlen tettes feltörte és kétszáz korona készpénzt ellopta. A gyanú Pervanov egy volt alkalmazottjára Kanyu Péter bolgár napszámosra irányult, akit az aradi rendőrség a pályaudvaron le is tartóztatott épen akkor, amikor a Budapest felé induló vonatba be akart szállni. A betörőnél az ellopott pénzből 181 koronát megtaláltak.

— Polgári leány és felsőbb leányiskola növendékek. Az igazgatóság által előírt tankönyveket ujonnan, vagy kevésbé használt állapotban félárban Aradon Ingusz I. és fia cégnél szerezzék be. 4099

— Minden tanuló saját arcképével kaphatja tankönyveit vászon szabadalmazott kötésben árfelemelés nélkül, ha Ingusz I. és Fia cégnél vásárolja. 4097

— Felső kereskedelmi iskolai növendékek. Az igazgatóság által előírt tankönyveket ujonnan, valamint kevésbé használt állapotban félárban Ingusz I. és fia cégnél szerezzék be. 4100

— Főgimnázium és főreáliskolai növendékek. Az igazgatóság által előírt tankönyveket legcélszerűbb, ha Ingusz I. és Fia-cégnél szerzik be, hol kevésbé használt könyvek félárban is kaphatók. 4096

— Nagy tűz. Szatmárnémetiből jelentik: Csegőc községben ma tűz ütött ki. Csaknamar az egész község lángokban állott. A kár óriási, mert a tűzvesznek számos ház és a gazdák egész termése áldozatul esett.

— Öngyilkos családirtó. Erzsébetfalváról jelentik: Szigetujfalun Havlena András földműves a feletti bánatában, hogy a felesége hűtlenül elhagyta, magára zárta a lakását, s egy baltával agyonverte két kis gyermekét, azután önmagát felakasztotta. Mikor a szomszédok behatoltak a lakásba, már mindhárman halottak voltak.

— Felső kereskedelmi növendékek a hivatalos jegyzékben előírt tankönyveket ujonnan Kerpel Izsó-cégnél szerezzék be. 4142

— Félárban szerezzék be a felső kereskedelmi iskola növendékei tankönyveiket (az igazgatóság által előírt, új kiadásokban és kevésbé használt állapotban Kerpel Izsó-cégnél. 4142

— Iskola beiratás és a vidékiek. Arad és vidéke közönsége előtt már ismeretes, hogy a beiratás alkalmával a gyermekeink részére a teljes iskola szükséglet a legjobban beszerezhető Fischer Simon Nagy Áruházában Aradon, Szabadság-téren 12. sz. alatt. Az áruházba megérkeztek nagy választékban iskolatáskák, tolltartók, könyvszíjak, gyermek-fehérműk, kalapok, sapkák, esernyők, harisnyák, zsebken-dők, erszények és minden elképzelhető tárgyak, amelyek iskolásgyermekek részére szükségesek. Felesleges említeni, hogy a szigorú szolid kiszolgálás és a rendkívül olcsó árak kizárnak minden más versenyképességet, amely elvnek a Nagy Áruház tulajdonos köszönheti hogy az aradi és vidéki vevőközönség oly előszeretettel tömegesen keresi fel a Nagy Áruházat. Az ingyen ezüst óra kedvezmény 30 koronán felüli, egyszeri bevásárolásnál az iskolabeiratás-nál érvényes. 4084

— Kizárólag szülőket érdekel! A közelgő iskolai idény beálltával gyermekeinknek egészségi és saját takarékosági szempontjából a legjobbnak elismert hazai gyártmányú Anatonizai cipőket vásároljon. Kizárólag fiókunkban kaphatók. Moskovits anatonizai cipőgyár fiokjából. Arad, Szabadság-tér 18. 2331

— Iskolakönyvek félárban. Használt, de jó állapotú, tiszta, legújabb kiadású, bekötött tankönyvek az új iskolaidényre félárban már most kaphatók Kerpel Izsó könyvkereskedésben. E cég az előző év tankönyveit méltányos áron átveszi. 3071

— Francia kőrök legbiztosabb készítésével — házilag — a likőranoma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál. 4501

Mit használjunk
hajhullás és fejkorpa
ellen

Mint a hajhullás és korpaképződés leghathatósabb ellenszere a világ-hírű Dr. William Patterson-fele szantalanított és többszörösen rectifikált petroleum kivonat van elismerve. Ezen kivonat a forgalomban:

Dr. William Patterson
American Hair Petrol

néven szerepel. Egy üveg ár 2 korona. Kapható Aradon

Hánzu Nestor
Vöröskereszt Drogeria
Weitzer János-utca 2. sz.

Magyarországi főlerakat: Barabás és Stefanovits droguisták, Budapest, Alagut-utca 5. szám alatt.

INGYEN ISKOLAKÖNYVEIT

KAP 12 DARAB SAJÁT FELVÉTELŰ VILLANY-FÉNYKÉPES LEVELEZŐ-LAPOT, HA

ÉS IRÓSZEREIT MÁR 8-10 KORONA ÉRTÉKBEN!
DÉCSI GÉZA ÚJ KÖNYVKERESKEDÉS-BEN (FORRAY-U.) VÁSÁROLJA. ÚJ BEKÖTÉSŰ TANKÖNYVEK FÉLÁRBAN. 2398

Maidt és Schrod

Arad, Andrassy-tér 17.

(Reinhart-ház.)

Férfi kelengye óriási választékban.

Nagy raktár nyakkendő különlegességekben — Férfi felöltők, Raglanok és gummi kabátok 80 koronától. 2168

Intézeti fiu kelengyek dus választékban.

Szabott árak! — Szolid kiszolgálás!

Városi és megyei telefon 795

Ön tudja,

hogy nem szokásom valamit, a mit csak úgy hallottam, tovább elmesélni.

Amde az

Asszonydicséret-mosó kivonatnál

magam is meggyőződtem arról,

hogy ez a legjobb és leghatásosabb mosópor és a legközelebbben helyettesíti a napon való fehéritést. Az „Asszonydicséret” mosó-kivonattal beázott ruhát félannyi idő alatt és félannyi fáradsággal lehet hófehérre mosni.

6862

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Érdeklődő Baba. Veigelsberg Hugó legalább husz esztendeje ir Ignotus néven.

R. A. Garasa. A fűszergabiróság értesülése szerint a községi képviselőtestület ilyen határozatot nem hozott. Az illető ellen tegyen feljelentést a hatóságoknál.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Fizetéseketelenségek. A Budapesti Hitelezői Véglegletnél bejelentett fizetéseketelenségek a következők: Heider Antal butorkereskedő Nyiregyháza, Klicsin József butorkereskedő Vöröscs, Teutsch B. József fűszerkereskedő Ségességvár, Steiner Samu Lippa.

Ujaradi gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Ujarad, augusztus 29.

Az időjárás rendellenessége ismét az aggodalomra ad okot. Az eső elmaradása a tengeri és a burgonyára hátránnyal járt, amennyiben az amugy is gyenge termés esélyeket rosszabbította, most pedig még mindig késik, holott csapadégra, amint ezt a gazdák mondják, szükség lenne.

A gabonázlet irányzata a még mindig tartózkodó kínálat következtében szilárd és magasabb árakat eredményez.

A mai piac a szezon legerősebbje közé tartozik.

Elkelt a mai piacon:

5000 mm. buza 11.00—11.30
200 mm. rozs 8.70—8.80

100 mm. árpa 8.60—8.70
150 mm. tengeri 8.10—8.20
100 mm. zab 8.40—50^{CONSUM}

As árak ötven kilogrammonként, koronákban értendők.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, augusztus 29

Amerika ¼-el magasabb. Kínálat, vételkedv mérsékelt, 20 ezer mm. 10 fillérral olcsóbb.

Az árak 50 kilónként számítva:

Déli zárlat 2 órai zárlat

Buza 1911. októberre 11.71—11.72 11.72—11.73
Buza 1912. áprilisi 11.94—11.95 11.95—11.96
Rozs 1911. októberre 10.60 10.01 10.07 10.08
Tengeri 1912. májusi 8.29—8.30 8.25 8.26
Zab 1911. októberre 9.01—9.02 9.01—9.02

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés).

Augusztus 29.

Magyar aranyjárdék 4 ^o / _o	111.50
Magyar koronajárdék 4 ^o / _o	91.05
Magyar koronajárdék 8 ^o / _o	80.85
Magy. földteherm. kötvény 4 ^o / _o	92.25
Horvát-szlavon földteherm. kötvény	94.—
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	220.—
Tiszaszab. és szegedi sorsjegy kölcsön	155.—
Oszták járdék papírban	92.20
Oszták járdék ezüstbe	95.90
Oszták járdék aranyban	116.—
Oszták koronajárdék 4 ^o / _o	92.10
1880. évi oszták államsorsjegy	157.—
Oszták-magyar bankrészvény	19.65
Magyar hitelbank-részvény	849.50
Oszták hitelintézeti részvény	655.25
Oszták-magy. államvasuti részvény	744.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.04
Német birodalmi márka	117.37 ¹ / ₂
London vista	240.30
Páris vista	95.12 ¹ / ₂
10 márkás arany	28.50

A Temesvári Lloyd-Társulat

terményosarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1911. augusztus 29.

Buza (szokvány-minőség):

76 kilogrammos	10.85—10.90
77	10.90—10.95
78	11.00—11.05
79	11.05—11.10
80	11.10—11.20

Buza (Temesvári keresk. áru):

75 kilogrammos	10.50—10.60
Rozs	8.70—8.75
Árpa	8.30—8.40
Zab	8.10—8.15
Tengeri	8.20—8.25

Kőbányai sertésplac.

— Aug. 29. —

Augusztus 28. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 159—160 fillér. Fialat közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban) 164—166 fillér. Közép (páronként 240—280 kgr.) 168—170 fillérig.

Sertéselészám: 1911. évi augusztus hó 25. napján volt készlet 28394 drb. — 1911. augusztus hó

26-án felhajtattott 348 drb. — 1911. augusztus 26-án elszállított 93 drb. — 1911. aug. 28. napjára maradt készletben 28649 drb.

A hizott sertésüzlet irányzata: nyugodt.

Felelős szerkesztő:

Bolgár Lajos.

Női A Pozsonyi Kereskedelmi és Iparkamarától fentartott nyilvános, három évfolyamu **Női Felső Kereskedelmi Iskola Pozsonyban**
Érettségi vizsgálat. Állásközvetítés. Internátus. Ertesítőt kívánatra küld: az igazgatóság.

APOLLÓ SZÍNHÁZ

az Andrassy-téri új Lloyd-palotában

Uránia Magyar Tudományos Színház aradi színpadja.

Ma szerdán, 1911. augusztus 30-án:

1. Mozgófénykép-ujság. A hét világeseményei a helyszínen készült mozgófénykép felvételekben. Az Apolló-színház állandó műsor-száma — 2. Minden jó ha a vége jó. Vigjáték. — 3. Az első szerelem. Szenzációs dráma. — 4. Interlaken. Természetutáni felvétel. — 5. Szerencse a szerencsétlenségben. Vigjáték. — 6. Királyunk 81. születésnapja. Aktuális. — 7. A gyorsirónó. Szenzációs sláger kép. — 8. Tontoláni! Kacagató.

Előadások délután 6 órától.

Helyárak: Páholy ülésenként I. kor. Zártszék I. kor. I. hely 80 fillér, II-ik hely 60 fill., III-ik hely 40 fill., IV-ik hely 20 fill.

Műsort ingyen kapni a jegyszedőknél.

Saját zenekar.

Ruhatár. — Buffet.

URANIA

mozgófénykép színház.

(Béni Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett)

Ma szerdán, 1911. augusztus 30.

1. A biztosítás. Dráma. — 2. Tőkehal halászat. Islandi szigeten. Látványosság. — 3. Szenzációs párbaj. Bohózat. — 4. A jóságos V. Jakab. Hístorial kép a francia történelemből. — 5. A 40 lábu skolopender. Szenzációs tudományos felvétel. — 6. Asszonyi sziv. Dráma. — 7. Móríc a gazdag nagybácsi. Bohózat. — 8. Kigyók élete. Természet után. — 9. Pali mint komornyik. A legmulatságosabb bohózat.

Előadások 8 óráig kezdve este 11 óráig.

Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fillér, IV. hely 40 fillér, V. hely 20 fillér.

Utolsó előadás este 11 óráig.

A hölgyek kéretnek a nézőtérre kalap nélkül megjelenni!

As előadások tartama 3 óra.

NYILTTÉR.*

Egyéves önkéntesek

legjobb előírás szerint, legjobban és legolcsóbban felszereltetnek

Kolarits Nándor

Ólmagyarország első és legnagyobb egyenruházati intézetében

Temesvár - Belváros,

Mercy-utca 10. szám.

Árjegyzék és költségvetéssel szívesen szolgálok.

Legszolidabb kiszolgálásért cégem régi jó hírnöve kezekedik. 3907

Szülők és gyámok szives figyelmébe

ajánlom iskola beiratási idény alkalmából dus választékú

fiu- és gyermekruha nagyraktáramat

Braun M.

ARAD,

József főherceg-ut 3.

Arad-csanádi Takarékpénztár-palota,

a Kossuth-szoborral szemben.)

::: Olcsó árak és szolid kiszolgálás.

::: urfi szabóság, férfi és fiu ruhaáruház

3902

MAUTNER R.

— olcsó áruháza. —

!! Nagy olcsóságok érkeztek!!

Tömeges vételeim utazásából haza érkeve van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki igen tisztelt közönségnek b. tudomására adni, hogy az alanti elősorolt áruk nálam **feltűnő olcsó árban** kaphatók míg ezen készlet tart. **Angol costum-**

kelmék, angol férfi szövetek félárban, flanel Barchetok, Pique Barchetok, Schal kendők, ágyterítők, futószőnyegek, vásznak, schiffonok, kanavásznak, damaszt asztalneműek, fehér lendamaszt ágynemű készletek, törülközők, valódi rumburgi vásznak, stb. stb. itt elő nem sorolt cikkek úgy mint fentiek szintén **meglepő feltűnő jó minőségben és feltűnő olcsón kaphatók.**

Mautner R.

olcsó áruháza Hunyady-utca 1. sz.

Üzleti órák reggel 7-től—12-ig.
Délután fél 2-től este 7 óráig.

4041

Saját magának ellensége az,

aki drágán vásárol, mikor ugyan- azt 30%-al olcsóbban kaphatja

Varga József

asztalosmesternéj — 4113

Arad, Kápolna-utca 6/b. sz. 2. ahol a legizlésebb bu-
torok vannak raktaron.

Nemesfajú

görög és sárga

dinnyéit

ajánlja: 3678

Hámory gazdaság

Arad, Deák Ferenc-u. 3.

ANOSMIN

Mindazok részére, akik a kellemetlen lábcsúszásban szenvednek, legjobban ajánlható szer. **Teljesen magtalanít!**

Egy doboz ára 1 korona.

Poloska szesz.

Kitűnő és megbízható szesz a poloskák gyökeres kiirtására. — Egyszerű beecsetelésre még a tojások is elpusztulnak.

Egy üveg ára 70 fillér.

Alpesi gyomorcsepp.

Kitűnő alpesi gyógyfűvekből előállított gyomorszábornak szor. Fokozza az étvágyat és elősegíti az emésztést.

Egy üveg ára 1 korona 40 fillér.

Főfájás elleni pastilla.

A fejfájást azonnal megszünteti. — Egy darab 20 fillér. — Egy doboz 6 (darabbal) 1 korona.

Kapható kiskeresletben!

1845

Rozsnyai Máttyás

gyógyszerárúháza

Arad, Szabadság-tér.

Költözők figyelmébe!

Villamos világítási berendezéseket

csillárokkal

együtt kedvező ártételek mellett szerezhetőek

KOCH DANIEL

Villamosozás és telefontelefonberendezés vállalkozás

Arad, Deák Ferenc u. 42.

Üzlet- és műhely-áthelyezés!

Értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy vízvezeték, csatornázás és

bádogos műhelyemet

Zrinyi-utca 1. szám alól

Lovarda-utca 1. sz. alá helyeztem át.

További szives pártfogást kérve maradok

Teljes tisztelettel:

Citrom Adolf,

vízvezeték és csatornázás berendező.

3377

Uj üzlet! Városi és megyei telefon 855. **Uj üzlet!**

A legelegánsabb női és leányka felöltők szigorúan szabott árak mellett feltűnő olcsón szerezhethők be

György Menyhért és Társa

ujjonnan megnyilt áruházában

Arad, Andrássy-tér 8.

A Minorita templom bejáratával szemben.

Kérjük választékunk megtekintését vételkényszer nélkül.

3751

CSERMÁK

János a világ legvakmerőbb
pilótája

Szeptember hó 3-án
felszáll!

Rendezi
az Aradi Testgyakorlók Köre.

**NE FOGADJON EL
MA-A-ÁST!**

1-36

Háztartási és
pipere cikkek legolcsóbban
Vojtek és Weisz
drogueriájában
Aradon.

Tyukszemétől

mindenki megszabadul a Hajós-féle Anagalin használata által, nem piszkít, nem ragadós, kezelése igen egyszerű. Ára egy üvegnek utasítással együtt **70 fillér.**

Szab és kézizzadás

azonnal és teljesen elmúlik ha az izzadó részeket **Peppo**-val ecseteljük. A mirigyeket kiszáritja, a váladékot megszünteti és tökéletesen szagtalanítja. -- Egy üveg ára utasítással együtt **1 korona.**

Poloskák

kiirtása a legmegfelelőbb módon és teljesen **„Phenolsav”-val** eszközölhető. A butorokat nem rontja, a poloskának még a petéit is kiirtja. Szaga nem kellemetlen s kezelése rendkívül egyszerű. Egy üveg ára **70 fillér.**

Legjobb fekete Hajfestő

a **„MELOGEN”** Egy pár perc alatt bármely hajat vagy bajuszt a legszebb állandó fekete színre lehet festeni anélkül, hogy a színt le lehetne mosni. Ára **421 2 korona.**

Kitűnő amerikai gummi

a **„NITER”** 6 darab egy eredeti fémdobozban **2 korona.**

Fenti szerek kaphatók az egyedül készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárában **ARAD, Andrassy-tér 22. sz. a megyeházzal szemben.**

Akar ön sok pénzt!

megtakarítani, úgy okvetlen szerezz be cipő, kalap és uridivat cikkekben szükségletét

KORÁNYI-nál

:: a Szabadság-téren. :: 4076

A beiratáshoz

vidékről érkező i. t. szülőket értesítem, hogy előrehaladott saison miatt,

25.000 pár cipő

kalap és uridivatcikkek hallatlan olcsó

árban kerülnek eladásra.

Használja fel e ritka alkalmat és győződjön meg, mely pénzébe nem kerül. **!! Szenzációs kedvezmény !!**

Ingyen javítom a nálam vásárolt cipőket.

Ezen rovatban minden szöveg egy-egy sorra kerül, az árak 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József téri 22.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Szerkesztőségi telefon: 357. sz.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta utalványon küldendők — a szöveg elírás — vagy levélbéljegyekben. Tudakozódással a hirdetés száma mindenkor közzétendő. Szóbeli megkötésenként, (a jelölt leveleket kivéve) felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal, az esetben, választékosan tartandó. Az apróhirdetések díja a szöveg száma szerinti számított. Minden szöveg 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 50 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szöveg a közlésben kiábrázolásal jelszavak. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal kívánatra díjlanul megszerkeszt. HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRAIG VÉTELEK FEL.

KIADÓ LAKÁS.

Orezy-utca

8. számú új házban fürdőszobával, központi fűtésre, állandó melegvíz szolgáltatásra, légszusz és villanyvilágításra berendezett, a konyhákban angol öblítősatalokkal és légszuszakarak tűzhelyekkel is ellátott 2, 3, 4 szobás lakások november 1-re kiadók. Raktárnak, műhelynek alkalmas souterén helyiségek is szintén bérelhetők. Bővebbet a helyszínen. 4104

Modern lakások

Az aradi szerb egyházközség Szent István-utcai új II. emeletes bérházában több 3-4 szobás modern urilakás november 1-től kiadó. Minden egyes lakás teljesen elkülönítve, villany és gázvilágítással, gáz fürdő-kályhával estlingeni redőnyös ablakok és tölgyfa padlattal stb. Ugyanott egy nagyobb pince kiadó. Közlebbi felvilágosítással szolgál Zsupánszky Sztankó esperes, (Koszoru-utca 8.) Tabakovits Emil, Tökölitér 2/a. 8914

2 szoba-

és fürdőszobából álló utcai garcon lakás a Faragó-házban Széchenyi-u. 7. sz. földszint, november 1-től kiadó. Bővebbet az Aradi első takaréknál. 7858

4 szoba-

elő- és fürdőszobából és minden hozzátartozóból álló lakás Batthyányi-u. 33/a. sz. alatt november 1-től kiadó. Bővebbet a házmes-ternél. 8785

Varjassy József u. 32

számu házban 3 szoba, fürdő-szoba, minden hozzá tartozóval november hó 1-re kiadó. Bővebbet ugyanott. 4061

Kiadó

egy (vagy két) különbejáratu, u'cai féregmentes butorozott szoba Simonyi-utca 6. 4120

Egy különbejáratu

butorozott szoba a földszinten azonnal kiadó. Zoltán-utca 2. sz. 4135

Csillárok,

Villamos felszerelések

legolcsóbban

Diamant-nál

Atzél utca 2. (23 udvarban)

Nagy Sándor

szobrász

Arad, Kossuth-utca 4. sz.
(Malrovitz kőfaragó telepén.)

Készít művészi kivitelű figurális és dekoratív

szobrász munkákat

n. m.: portrékat természet és fénykép után, síremlékeket, mindennemű iparművészeti tárgyakat, modern épület, díszítő szobrászmunkákat, torakotta, kő, gipsz, cement, stb. anyagokból és azok javítását elvállalja a legolcsóbb árért. 4407

Andrássy-tér 8. számú

házban egy

üzlethelyiség

Különösen donánytözsének alkalmas — folyó évi november hó 1-ére

kiadó.

Bővebbet az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalában, József főherceg-ut 22.

Aradi Nyomda

Részvénytársaság
készít 100 darab

névjegyet

elefántesontpapíron
:: nyomva ::

2 koronáért.

Vidékre 2 korona 40 f.
beküldése esetén bér-
:: mentve szállít. ::

Alkalmi vételek és eladások

ékszertárgyakban

arany és ezüstneműekben, Arad legnagyobb óra- és ékszerraktára

Deutsch Izidor

óras és ékszerész

Waltzer János-utca, Minorita-palota

Zálogcédulák

arany és ezüstneműek, gyémánt és briliáns tárgyak a legmagasabb árrban megvételnek vagy más tárgyakra átcsereleltetnek
TELEFON 438. TELEFON 438.

Husserl Manó

Arad, Szt. Pál-utca 11. sz.
Telefon 348. szám.

Ceatornázás és vízvezeték szerelő bádogos. Készítmó-
dern butor veret. Fém-
csiszolás, galvanizálás.
(Nikkelezés, vörös és sár-
ga rezezés, horgonyozás,
ónozás, aranyozás, ezüs-
tözés.) 3841

Galvanoplasztikai munkák

Építetők figyelmébe!

Csobán Tivadar

építészeti irodája.

Arad, Deák Ferenc-utca 20a. sz.

Van szerencsém értesíteni az építetők közönséget, hogy az építészeti téren mindennemű munkálatokat, ugymint:

tervezéseket, új építkezést, régi épületek átalakítását

egy helyben, mint vidéken a leg-
jutányosabb árrban készik.

Tisztelettel:

Csobán Tivadar,

2681 építész.

Virág

Kálmán

építőmester

elvállalja magán- és bérházak, valamint nyaralók stilszerű tervezését, művezetését, felépítését és leszámolását. Ugy-
szintén gazdasági épületek, silos és mindennemű beton és vasbeton munkák szakszerű elkészítését iroda és gyár-
telep: 3821

ARAD,

Erzsébet-körut 59. sz.

Telefon szám 65.

szobatestő és mázolóműhelyt nyitottunk.

Elvállalunk minden e szakmába vágó munkákat legizlésebb kivitelben, legjutányosabb árakban. Költségvetéssel és mintákkal készségi, díjmentesen szolgálunk. Vidéki munkákat árkülönbség nélkül fogadunk el.

Poloskairtást díjlanul végzünk. Szíves megbízásukat kérve, maradunk kiváló tisztelettel

Molnár Testvérek.

Iskolakönyvek

tartós bekötését szolid árak mellett vállalja az

Aradi Nyomda Részvénytárs.

könyvkötészete József főherceg-ut 22. szám.

Ésem rovában minden szöveg egy-
mori beiktatásának ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József 16h-ut 22.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Szerkesztőség: 857. sz.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta utalványon küldendők — a szövegben a szöveg elől — avagy levélbélyegekben. Tudakozásnál a hirdetés száma mindenkor kétszeres
Lendület megkeresésnél, (a jelölt leveleket kivéve) felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal, ez esetben, vállalkozásig tartólag. Az apróhirdetések díja a szöveg száma szerint számított. Minden szöveg 4 fillér, vastag-
gabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 50 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szövegek a közléshez előzetesen meg kell jelölni. A hirdetés a kiadóhivatali
kivánságra díjlanul megkeresendő. HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRÁIG VÉTELEK FEL.

Ajánlatokhoz,

melyeket valamely jelige alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert érettség semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított 4 héten belül elmentjük el nem visz, a kiadóhivatal megsemmisíti.

HÁZASSÁG.

Férjhez menne

egy 22 éves izraelita, gyermektelen özvegy nő, egy tisztességes, biztos existenciájú fiatal, vagy özvegy emberhez. Hozomány 6000 korona. Csakis komoly szándékúknak forduljanak címért a kiadóba. 4188

Házasság.

Tizenkilenc éves polgárleány 500,000, huszonekét éves kisaszszony 180,000, huszonöt éves árva-leány 40,000, korona vagyonnal és még sok száz vagyonos hölgy óhajt férjhezmenni. Komoly szándékú urak irjanak e címre: Davidovics Ferencz, Budapest, Erzsébet-körút 16. szám. 1896

LEVELEZÉS.

Szép fogakat

ápolni kell. Legajánlatosabb Vojtek és Weisz Dentolin fogcrémje. I 3323

„Csak röviden“

4150
jeligének levele van a kiadóban.

„Jóakaró“.

Cimem nem adhatom meg mert kellemetlenség származhatik belőle. Ha bizalommal viseltetik irántam, küldje tudottat Arad, főposta postrestante és jelezze a feladást a lapban. Aztán találkozzunk. Rozmaring. 5066

Puuzi pajtást

keresek Szellemes szórakoztatni tudó fiatalemberek ajánlatára reflektátok. Akik érdeklődnek irántam, iranak e lap kiadójába és jeleznek a lapban „Kékszemű“ jel-
igére. 5065

Gummi cikkek

legfinomabb minőségben Vojtek és Weisznál. I-3329

OKTATÁS.

Izr. Hülternatus

Arad, (Chorin Áron utca I. sz.) Az intézetbe a jövő tanévre még egy pár gyermek felvétetik. Prospektussal készséggel szolgál az igazgató. 8897

Privát órát

elyállal, polgári isk. magántanuló-
igazg. tanító, Nagy Sándor-u. 5. 4188

Zongoratanítónő

4137
órát ad házban és házon kívül, kezdők és haladók részére, igen jó módszer szerint. Cím a kiadóban.

ALKALMAZÁST NYER.

Irodistanő

4106
kezdő fűszernagykeresek, azonnali belépésre kerestetik. Färber Lajos.

Alkalmazok

4094
intelligens felek látogatására megbízható intelligens ügynököket. Fix fizetés havi 60 korona. 10 napi próba elteltével. Havi kereset 6-700 korona. Jelentkezhetni Kalmár Endre Arad, József főherceg-ut 8. sz. I. em.

Segédet keresek,

4088
aki vas, fűszer, rőfös és rövidáru szakmában jártas. Ajánlatok Vörös Andor, Selénd.

Comptoiristák.

4129
Azonnali belépésre keresünk 2 fiatal comptoiristát 2-3 évi irodai gyakorlattal. Mindkettőtől a magyar és német levelezésben való otthonosság, szép kiírt irás, az egyiktől azonkívül a Yost gépirásban és gyorsírásban való jártasság megkívántatik. Ajánlatok Seidner Bernát és fia mészgyár és fatermelési iparvállalatához Maroshorsa, (Aradmegye) intézendők.

Hegyi esemege szőlő

3131
teljesen érett, a legjobb fajokban, nagy mennyiségben kapható Palkó Lázár szőlőgazdaságában.

Keresek falura

4134
bizományi üzletben megbízható vezetőt. Megkeresések a kiadóhivatalban „G. M.“ alatt.

ALKALMAZÁST KERES.

Intelligens urileány

4119
komornának vagy német társalgónőnek ajánkozik. Cím a kiadóban.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Kopott parket

I-3328
tükörfényes lesz, ha azt Vojtek és Weisz parket-pastájával dörzsölli fel.

Eladó,

4110
elköltözés folytán jó karban levő ebédlő, hálószoba és szalonberendezés. Bővebbet Szentlászló-utca 7. földszint 2.

Hangverseny cimbalom

8405
kettős fenékkal, teljesen jó karban, Demeter-utca 90/a sz. alatt.

Tiszti köpeny

teljesen jó állapotban olcsón eladó. Demeter-utca 90/a.

Egy pedálos cimbalom

4140
eladó 70 koronáért. Cím a kiadóban.

Gyári áron alóli

8983
jó és olcsó női, férfi és gyermek cipők nagy választékban csak az Amerikai áruházban, Salacz-utca 1. sz. Róna Jenőnél szerezhetőek be.

Egy üzleti berendezés

4009
olcsó árban eladó. Sütő Józsefnél, Forray-utca. Ugyanott kiselezett porcellán kapható, kilónként 20 kr.-ért.

INGATLAN.

Modern magánház eladó.

4136
Kapa-utca 45/b. kényelmes urilakás, aranyas udvar, kert, termő szőlő és fiatal gyümölcsfakkal, villany, vízvezeték. Esetleg kisebb házzal elcserélendő. — Értekezhetni a déli órákban 3-ig ugyanott.

KÜLÖNFÉLE.

10 koronától kezdve

8451
férfi fűző, bokszipő kapható Aradi Cipészek Termelő Szövetkezeténél Szabadság-tér 15. Bizomány raktárak Csermön és Piskin.

Minden ragyog,

I 3326
ha Raport fémtisztítót használ, Vojtek és Weisztól.

Karácsonyról

555
visszamaradt legdivatosabb doboz levélpapírok teljesen ép dobozokban 25% engedménnyel lesznek kiárusítva Ingusz I. és Fia könyv és papírkereskedésében Andrásy-tér 16. Maurer-féle kilométer automobil- és kerékpár térkép ára 60 fillér.

Aki

iskolás gyermekeket teljes ellátásra elfogad, hirdesse az „Aradi Bevásárlási Utmutató“-ban. Megjelenik e hó végén és szeptember 8-ig a pályaudvarokon, valamint az összes iskolák kapui előtt tizezer példányban ingyen lesz szétosztva

Két

3978
esetleg 3 jó házból való fiu intelligens izr. családnál teljes ellátásra felvétetik. Schillinger Vilmosné Weitzer János utca 14. sz.

Vidéki diákok

8405
teljes ellátásra felvétetnek. Cím: Balkeviticsák, Arad-tér 2. sz.

Keressék

a városházához közel teljesen csöndes udvarban két szobás, konyhás, fürdő-szobás lakást. Ajánlatokat kiadó lakás címen a kiadóhivatalba kérek.

Két leánygyermek

8412
teljes ellátásra felvétetik, özvegy urinőnél. Ugyanott zongora oktatásban is részesülhetnek. Cím a kiadóhivatalban.

Vidéki szülők figyelmébe!

4072
Ha iskolás gyermekét uril családnál jól kívánja elhelyezni, úgy időt és fáradságot takarít meg, ha a Gyorsfutár irodához, Deák Ferenc-utca 30., Fábian-utca sarok, fordul. Szá nos uril család pontos címe előjegyzésben van.

Vidéki

4128
leánykának jó és gondos ellátást ajánl özv. Preisinger Báláné okleveles tanítónő Arad, Magyar-utca 24

Házasságközvetítést

4122
előkelő körökben discretió mellett közvetít Sashegyi Sándor magán-detektív irodája Arad, Szent Péter-tér 7.

Iskolakönyvek

8870
tartós bekötését szolid árak mellett vállalja az Aradi Nyomda Részvénytársaság könyvkötészete József főherceg ut 32.

Aki iskolás

8870
gyermeket óhajt teljes ellátásra, az forduljon a gyorsfutár-vállalathoz, Deák Ferenc-utca 30., Fábian-utca sarok.

Elegáns

bérautók

2728
turára, napra, órára Szabadságtér 17. sz. Telefon 816.

Iskolakönyvek

2551
a legújabb kiadásban, a tanteszületek által előirt író és rajzszer-
rek, valamint az összes iskolai cikkek előnyösen szerezhetőek be Pichler Sándor könyv-, papir- és írószerkereskedésében Arad, Szabadság-tér 1. sz. Telefon 808.

Augusztus 25-én

8983
nyílt meg Aradon a Ferencz-téri Jalgári fiu-iskola mellett a „Minerva“ könyv- és papírkereskedés. Knieszer Imre és Tsa.

Kerékpáros

Gyorsfutár Vállalat ::

8448
Telefon 848.

Arad, Deák Ferenc-utca 30. szám (Fábian-utca sarkán)

Iskolai beiratási hirdetés!

Iskolai beiratási időnyre,

Fischer nagyáruházának

Arad, Szabadság-tér 12. 1101

szenzációs olcsó árjegyzéke!
Külön osztály gyermekek részére!

Gyermek nyakkendők!

Gyermek mosó nyakkendők csokor	10 kr.
Gyermek " " regatta	15 "
Gyermek tiszta selyem csokor	25 "
Gyermek " " regatta	25 "
Gyermek " " plastron	29 "

Gyermek ingek!

Gyermek ingek vasalt fehér	95 kr.
Gyermek ingek jó minőségű sifonból	1:05 "
Gyermek ingek puha mellű sifonból	1:25 "
Gyermek ingek egész finom madipulánból	1:45 "
Gyermek gallérok és manzsetták jó minőségben	

Gyermek kalapok!

Gyermek őszi kalap lodenből	75 kr.
Gyermek " " fekete és színes	98 "
Gyermek " " finomabb min.	1:25 "
Gyermek " " elegáns kivitelben	1:35 "
Gyermek " " sikkes forma selyem béléssel	1:50 "

Gyermek sapkák!

Gyermek sport sapka kockás szövetből	85 kr.
Gyermek sapka kék szövetből	50 "
Gyermek deák sapka finom cheviotból	65 "
Gyermek matróz sapka kék és piros szövetből	75 "
Gyermek matróz sapka kék és piros selyemből	1:15 "

Gyermek eső ernyők!

Gyermek eső ernyő croiseból	95 kr.
Gyermek eső ernyő clottból	1:15 "
Gyermek eső ernyő finom canelából	1:45 "
Gyermek eső ernyő sergeből	1:60 "
Gyermek eső ernyő jó minőségű selyemből	1:75 "

Gyermek zsebkendők!

Gyermek zsebkendők képekkel	05 kr.
Gyermek zsebkendők sifonból fehér	08 "
Gyermek zsebkendők vászonból	11 "
Gyermek zsebkendők jobb minőségű vászonból	14 "
Gyermek zsebkendők fin. szín. batiszt	15 "

Gyermek iskola táskák!

Gyermek iskola táskák viaszos vászonból	35 kr.
Gyermek iskola táskák színes képekkel	45 "
Gyermek isk. táskák vízm. vászonból	50 "
Gyermek isk. táskák jó minőségű tartós	60 "
Gyermek iskola táskák bőrből	75—1:50 "

Gyermek patent harisnyák fogházi munka!

Gyermek pat. harisnyák, árak nagyság szerint.	
Gyermek patent harisnyák jó min.	15—27 kr.
Gyerm. pat. harisny. diamant fekete	19—38 "
Gyerm. pat. harisny. dupla sarokkal	27—45 "
Gyerm. pat. harisny. legjobb min.	32—57 "

Különböző tárgyak gyermekek részére!

Gyermek nadrág tartók gumiból	19—35-ig.
Gyermek zsebkés fehér és barna csonttal	20—30-ig.
Gyermek fogkefék	10—25-ig.
Gyermek pénz erszény bőrből	10—50-ig.
Gyermek patent zseb tintatartók	25—50-ig.

Férfi divat osztály! Olcsó árjegyzék!

Férfi fehérnemű!

Férfi ing színes puha mellű	1:15 kr.
Férfi ing sifonból piquet mellű	1:35 "
Férfi ing angol zephirből színes	1:45 "
Férfi ing egész finom fehér damaszt mellű	1:65 "
Férfi ing egyedüli különlegességem drapp csikos	1:75 "

Férfi kalap ujdonságok!

Férfi kalap jó minőségben	1:25 kr.
Férfi kalap megbízható jó minőségben	1:50 "
Férfi kalap színes és fekete legujabb forma	1:75 "
Férfi kalap elegáns, finom gyapjuból	2— "
Férfi kalap legfinomabb nyulszőrből	2:50 "

Férfi esőernyők!

Férfi esőernyő croiseból	1:15 kr.
Férfi esőernyő jó minőségű clottból	1:35 "
Férfi esőernyő tartós canelából	1:50 "
Férfi esőernyő glória selyemből	1:75 "
Férfi esőernyő finom selyemből	1:95 "

Férfi nyakkendők óriási választékban!

Férfi batiszt csokor szép mintákban	11 kr.
Férfi batiszt regatta szép mintákban	19 "
Férfi selyem csokor gyönyörű szép mintákban	25 "
Férfi selyem regatta gyönyörű szép mintákban	35 "
Férfi nyakkendők tiszta selyemből ujd.	50 "

Különböző férfi divatcikkek!

Nagyválasztéku zsebkendők dr.	19—25 kr.
Jó minőségű nadrágtartók drb.	35—50 "
Jó minőségű harisnyakötők drb.	39—50 "
Nagy választék divatos kezelőgombokban	25—50 "
Jó minőségű köpper lábravaló alkalmi vétel	95 "

Férfi harisnyák!

Férfi harisnya maccoi nyersszin párja	19 kr.
Férfi harisnya színes és fekete párja	25 "
Férfi harisnya divatos csikos párja	29 "
Férfi harisnya különlegesség legujabb minták párja	35 "
Férfi harisnya tiszta cérnából párja	45 "

Női divat osztály!

Női fehérnemű!

Női ing sifonból himzéssel díszítve	85 kr.
Női ing madipulán gyönyörű himzés betéttel	1:15 "
Női ing finom vászonból kézi himz.	1:50 "
Női ing finom fr. b. batisztból szin.	1:75 "
Női ing rumburgi vászonból kelen-gyének	2:00 "

Különböző női divatcikkek!

Női selyem esernyő alkalmi vétel	1:75 kr.
Női selyem övek, fekete és színes	50—95 "
Női selyem gumi övek, fekete és színes	95—1:50 "
Női kiegészítők, bőrből legujabb.	45—1:90 "
Női selyem nyakkendők és divatos gallérok.	

Női harisnyák!

Női harisny. kötött szin. és fekete párja	35 kr.
Női harisnyák színes csikos legujabb divat párja	39 "
Női harisny. mintázott tiszta cérnából párja	50 "
Női harisny. flour fek. alkalmi vét. párja	65 "
Női harisny. flour áttört egész fin.	95 "

Elsőrendű helybeli készítményű CIPŐKBEN óriási választék.